1/2016 • ROČNÍK XLVII

ŽIVÉ SLOVO

Zjevení

O síle křehkosti

Protiváha

Téma čísla: **Řekni ďáblovi ne!**

Iráčtí křesťané

V noci z 19. na 20. února 2016 dorazila za velkého zájmu médií do vzdělávacího a rekreačního střediska Karmel ve Smilovicích na Těšínsku první skupina křesťanských uprchlíků z Iráku, kteří v České republice najdou svůj nový domov na základě projektu Nadačního fondu Generace 21. V Moravskoslezském kraji je partnerem této organizace Slezská diakonie. O bližší informace k projektu jsme požádali referenta Slezské diakonie pro uprchlíky Zdeňka Kašpárka.

Kdo skupinu iráckých uprchlíků ve Smilovicích vlastně tvoří?

V sobotu 20. února mezi půl jednou a druhou hodinou ráno dorazila do Smilovic třemi auty čtrnáctičlenná skupina iráckých křesťanů z oblasti Mosulu, který je v současnosti obsazen tzv. Islámským státem. Jde o tři manželské páry, čtyři děti ve věku od jednoho roku do patnácti let a čtyři další dospělé. Ti nejstarší už jsou v seniorském věku. Jádro skupiny tvoří vícegenerační rozvětvená rodina. Z hlediska profesí jsou mezi nimi třeba řemeslníci – truhláři, pracovník telekomunikační společnosti, vysokoškolská učitelka, ženy v domácnosti...

Jak se tito lidé do Smilovic dostali?

Na rozdíl od statisíců nelegálních, z velké části ekonomických migrantů, které můžeme vidět denně v médiích, jde o regulérní žadatele o azyl, křesťany ze starobylých blízkovýchodních církví (Asyrské a Chaldejské katolické církve), kteří jsou už delší dobu na útěku před rozpínavostí Islámského státu. Jejich posledním místem pobytu byl uprchlický tábor v Erbílu v Iráckém Kurdistánu. Zde byli na základě spolupráce NF Generace 21 a vlády ČR prověřeni bezpečnostními složkami, prošli předběžnými zdravotními prohlídkami a následně byli dopraveni letadlem přes turecký Istanbul do Prahy. Celkem jich dorazilo kolem 40, ale část z nich doplnila skupinu na Jihlavsku, která zde pobývá již delší dobu, část byla ubytována v Brně.

Fota z uprchlického tábora v Erbílu - NF Gen 21

Fota z první společné bohoslužby ve Smilovicích - Ivo Bystřický

Přijedou do Smilovic ještě další uprchlíci?

Projekt počítá se záchranou celkem 153 iráckých křesťanů z uprchlických

ve Smilovicích

táborů v Iráku a Libanonu. Slezská diakonie by se měla postarat o 32 z nich, takže v průběhu března a dubna by měli ještě dorazit další.

Znáte příběhy těchto rodin? Čím vlastně v Iráku procházeli?

Již řadu let, prakticky od pádu režimu Saddáma Husajna v roce 2003, zakoušejí ze strany svého okolí šikanování a násilné útoky. Do té doby žili relativně pokojně, ale pak se stali terčem nepřátelství, protože je jejich okolí považovalo kvůli jejich víře za přátele Američanů a vlastně kolaboranty. Jako křesťané jsou snadno identifikovatelní díky jménům a záznamům v osobních dokladech. Útoky se pak stupňovaly s radikalizací některých islámských skupin a vše vygradovalo se vznikem Islámského státu, který postupně zabíral další a další území. Iráčtí křesťané zažili pro nás jen těžko představitelné věci: kromě jiného snad každému z nich islámští radikálové zavraždili někoho blízkého – přítele, souseda, příbuzného, životního partnera. I jejich děti viděly hrozné věci. V uprchlických táborech pak našli relativní bezpečí, ale žili v nedůstojných podmínkách; mimo to se i zde setkávali s problémy – díky jazykové bariéře (oblast ovládají Kurdové, ale iráčtí křesťané mluví většinou pouze arabsky) - a s nevraživostí okolí vůči křesťanům.

Co zažili uprchlíci po svém příjezdu do Smilovic?

Hned v sobotu, když si po asi třicetihodinové cestě odpočinuli, vyrazili na procházku. Byli nadšeni z panoramatu Beskyd a především ze sněhu, kterého zrovna napadlo opravdu požehnaně a který viděli poprvé v životě. V neděli se zúčastnili přímo v Karmelu slavnostní bohoslužby Slezské církve evangelické, a. v., na kterou dorazilo kolem 120 lidí ze Smilovic i okolí. Pak už následovaly nutné administrativní úkony související s vyřízením azylu, zdravotní prohlídky, přihlášení dětí do škol. Absolvují také řadu výletů do okolí, navštěvují křesťanské sbory v regionu, učí se poznávat české reálie. Ale nejvíce času věnují studiu češtiny – jednak pod vedením lektorů v dopoledních blocích, odpoledne pak v rámci praktických činností a podvečer ještě mají samostudium s pomocí učebnice Čeština pro Araby.

Co bude s uprchlíky dál?

Po necelých dvou měsících pobytu ve Smilovicích se přesunou do bytů, zřejmě v Třinci či Ostravě. Celkem asi rok bude probíhat podpůrná činnost pracovníků a dobrovolníků Slezské diakonie s cílem co nejlépe ošetřit integraci Iráčanů do společnosti včetně jejich uplatnění na trhu práce. Pak už bude záležet jen na nich, zda v regionu zůstanou, nebo si najdou zaměstnání a bydlení na jiném místě.

Jak Iráčany přijalo jejich okolí? Nálada vůči migrantům není v ČR právě pozitivní…

Ještě před jejich příjezdem jsme zaznamenali řadu velmi negativních reakcí. Ale to je vcelku pochopitelné. Každý člověk má větší či menší strach z neznámého, zvlášť když se to týká přímo bezprostřední blízkosti jeho domova. Lidé si navíc spojovali tyto uprchlíky s ilegálními anonymními migranty z řad muslimů, které vídávají třeba v televizi. Po příjezdu křesťanů z Iráku se ale, mj. i díky vstřícnosti médií a zástupců veřejné správy, nálada změnila. Mnozí lidé využili možnost se s novými obyvateli Karmelu osobně setkat, začali nabízet finanční i materiální pomoc, dokonce ubytování, jedna nám neznámá rodina třeba upekla a donesla Iráčanům dva dorty.

SE ZDEŇKEM KAŠPÁRKEM
ROZMLOUVAL JAROMÍR ANDRÝSEK

obsah

Aktualita
Iráčtí křesťané ve Smilovicích 2
Úvodník
Kde se to v člověku bere. 4
Úvaha
Protiváha 5
Tematické články
Umíš říci NE?. 6
Poézia
Zväčšovacie sklo 7
Úvaha
Vidieť Boha 8
Tématické články
Pán Ježiš povedal nie 9
Staronová taktika 10
Informace ze sborů
Ohlédnutí za letním „pobytem všech generací“. 11
Mezi světlem a tmou
- Zahraniční dobrovolnická služba 12
Ponuka emmauských korespondenčných kurzov 13
Kresťania v zahraničí
Santali v Indii. 14
Náboženstvo
Otcovia a páchatelia 16
Církev a společnost
Současní uprchlíci a biblický pojem příchozí. 18
Očima ženy
O síle křehkosti a dalších protikladech. 20
Příběh ze života
Velké přání člověka, který je od dvou měsíců života nevidomý. 22
Vzpomínka
Vzpomínka na sestru Jarmilu Vrábelovou. 23
Křesťanský život
Ctnosti (8.díl): Pohostinnost. 24
Recenzia
Otváranie dverí, ale komu? 26
Úvahy
Podvečerní zázrak 27
Potřebuji slovník. 28
Poézia
Starí, mladí 28
Příběh ze života
Můj synu, dej mi své srdce 29
Biblický výklad
Zjevení (1.díl) 30
Informácie zo zborov
Do nebeského domova odišli Viera Lužová a Mária Arvaiová 34
Za bratom Ladislavom Szorádom 34
Potřeba služby evangeliem v domovech pro seniory. 35
Poézia
Už nie 36

Téma příštího čísla:

BOH NÁS POVOLAL DO SLUŽBY.

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce března 2016 na adresu odpovědného redaktora. Děkujeme. Redakce.

Kde se to v člověku bere?

Milí čtenáři,

na jednom ze setkání v rámci programu Objevování křesťanství, na který zveme zájemce o poznávání Bible a probíráme společně Markovo evangelium, zazněla otázka: Kde se v člověku vlastně bere to zlo, když se v dětech snažíme rozvíjet dobré stránky? Otázka zazněla jako údiv a překvapivé zjištění, které reflektovalo odkrytou biblickou pravdu a běžnou životní zkušenost učitelky v mateřské škole. Nebyl to všetečný dotaz, ale vážná otázka: Kde se to v člověku od mala vlastně bere?

Abychom se posunuli z mateřské školy dál, odcituji jinou ženu, která za druhé světové války přežila varšavské ghetto a dospěla ke zjištění, že „obludné věci nedělají obludy“, nýbrž my lidé. „Kdyby je dělaly, bylo by snadné ty obludy posbírat a zavřít. Skutečná tragédie spočívá v tom, že zvěrstva páchají za určitých situací obyčejní slušní lidé.“ Nedávnou zkušeností jsou například nenávistné reakce některých obyvatel klidné přívětivé vesničky pod beskydskými vrchy, které vyvolalo jen pár šikovně podaných dezinformací a všudypřítomný strach z migrantů. Stačilo málo a dočasný pobyt iráckých křesťanů v rekreačním zařízení Karmel ve Smilovicích by se neuskutečnil. Stačí málo a slušní lidé a dobří sousedi jsou najednou plni nenávisti. Kde se to v člověku bere?

Vědecky se původ zla vysvětlit nedá. Někteří jeho vznik připisují medikalizovaným či traumatickým porodům, odkládání dětí do kojeneckých ústavů nebo jejich týrání. Odtud je pak blízko k závěru, že milováním a přijímáním dětí od počátku těhotenství, optimalizováním života před a po porodu bez narušení základních potřeb dítěte, bez agrese a psychotoxických vlivů na něj, můžeme dosáhnout společnosti bez agrese a násilí. Takže původ zla by se měl hledat v emočních záznamech vyvíjejícího se dítěte. Změna světa a odstranění zla pak závisí na způsobu, jakým děti přicházejí na svět. Přejděme však od vědeckých teorií k Bibli.

Bible říká, že páchat zlo je schopen každý člověk, nezávisle na tom, zda byl v útlém věku odložený nebo zahrnutý láskou. Přitom spouštěči zla nejsou jen

okolnosti a situace, ve kterých se člověk ocitne. Principiálně je to spíše lidský sklon ke zlu, který si lidstvo nese od počátku v sobě, jako dědictví Adamova a Evina selhání. Posláním lidstva je nést Boží obraz a odrážet Boží podobu. Selhání prvních lidí spočívalo v nedůvěře vůči Bohu a v odklonu od Božího obrazu.

Hebrejský výraz pro zlo (*ra´*) pochází z kořene s významem „zkazit, rozbít.“ Pojem zla spojuje zlý čin s jeho následky. Člověk zneužil svobodné vůle a jednal proti Božímu ustanovení, proto lidstvo i celou zemi zasáhlo prokletí, proto z lidského nitra vycházejí zlé myšlenky. S tímto nálezem, jehož pravdivost jsme si sami na sobě mnohokrát ověřili, se musíme jako lidské bytosti vyrovnávat.

Toto číslo Živého slova přichází s povzbuzením, abychom se zlu vzepřeli. Kristus se zlem bojoval. Postavil se pokušení, vystupoval proti nespravedlnosti, uzdravoval nemocné a posedlé, ztotožnil se s bolestí trpících, aby nakonec problém zla vyřešil na kříži. Hřích, jako příčinu našeho prokletí, přinesl na kříž. Vzal na sebe naše viny, nesl na kříž naše bolesti, nemoci a utrpení, aby každý, kdo v něho věří, mohl být vysvobozen. Kdo v něho věří, není souzen a uniká prokletí hříchu. Pán Ježíš se nám tak stal zdrojem síly v našem boji se zlem. Jeho příklad nás vede a jeho Duch zmocňuje, abychom řekli ďáblu NE!

Za redakci

JAROMÍR ANDRÝSEK

tiráž

ŽIVÉ SLOVO

Vydávají
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice, www.ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce
Jaromír Andrýsek, Okrajová 3,
737 01 Český Těšín
tel.: +420 552 321 102
tel.: +420 776 737 282
e-mail: ja.andrysek@gmail.com

Adresa slovenskej redakcie
Peter Kozár, Okružná 3190,
900 01 Modra
tel.: +421 908 390 753
e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada
Ján Číž, Petra Eliášová,
Ján Hudec, Peter Kozár,
Ján Kučera, Tomáš Pala,
Jan Vopalecký, Irena Zemanová

Grafická úprava a tisk
DIAKOSERVIS s.r.o.
Na Nivách 7, Český Těšín, 737 01

Jazyková korektura
Ivo Štěrba st.

Administrace a expedice pro ČR
Daniel a Daniela Mrozkovi
tel: +420 737 255 932 a 732 657 842
e-mail: danielmrozek@centrum.cz
daniela.mrozkova@seznam.cz
Robert a Simona Brožkovi
tel: +420 605 870 575
Křesťanský sbor Český Těšín
Slezská 874, 737 01 Český Těšín

Administrácia a expedícia pre SR
Bohuslav Javor, Kresťanské centrum Berea,
Okružná 3190, 900 01 Modra
tel.: +421 905 249 379
e-mail: javor@berea.sk
Číslo účtu: 2629010205/1100

Platby a dobrovolné příspěvky
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno-Židenice
Fio banka, pobočka Český Těšín
Číslo účtu: 2300709184 / 2010

Předplatné v České republice
ČR: na celý rok 220 Kč + poštovné 84 Kč
Zahraničí: + poštovné jedné zásilky 76 Kč

Predplatné na Slovensku
na celý rok 7,8 € + poštovné 3,2 €
jednotlivé čísla 1,95 € + poštovné 0,8 €
Předplatné na další období končí jen písemným či telefonickým odhlášením v administraci.
Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480
ISSN 1210–6526

Protiváha

Každý, kto sa snaží žiť tak, aby sa páčil Bohu, určite pozná slovo pokušenie. Každé Božie dieťa dobre vie, aké ťažké je odolať diablovi a jeho ponukám. Ono, jednoduché to nebude nikdy, pretože diabol je veľmi vynaliezavý a vždy si nájde nejakú cestičku, ako sa dostať k srdcu človeka. Ale jedna pomôcka by tu predsa len bola a určite ju poznáte zo života malých detí: deti sa dokážu oveľa ľahšie niečoho zriecť, keď vidia, čo namiesto toho získajú.

Takto nejako to funguje aj v boji s pokušením. Je ľahšie povedať diablovi a jeho nástrahám nie, ak máme pred očami nejakú protiváhu, ak sme si vedomí, čo iné môžeme namiesto toho získať. Je to ako na miskách váh, na jednu stranu kladie svoje ponuky diabol a prevážiť ju dokážeme vtedy, ak na druhú stranu naukladáme ponuky Božie. Preto je veľmi dôležité každodenné čítanie Biblie, mať neustále pred očami to množstvo dobrých vecí, ktoré nám Boh zasľúbil. No nie len to, Božie zasľúbenia nestačí len pozorovať niekde v diaľke, treba ich pevne uchopiť vierou a s presvedčením ich položiť na misku váh.

V tejto súvislosti si spomínam na jednu kázeň na tému viery, kde sa hovorilo o tom, že viera nie je len teoretickým súhlasom s Božími výrokmi. Viera nie je len prikývnutie: „Áno, Bože, máš pravdu," a potom sa človek zase vráti k svojim myšlienkam a svojpomocným riešeniam. Skutočná viera je PRESVEDČENÍM, že VŠETKO, čo Boh povedal, URČITE aj naplní.

V liste Rimanom (4,17 a 21) sa píše o Abrahámovej viere. Abrahám uveril Bohu, „ktorý oživuje mŕtvych a povoláva k jestvovaniu to, čoho niet... Bol pevne presvedčený, že ten, ktorý dal sľub, môže ho aj naplniť." Niežeby bol Abrahám nejakým superhrdinom. Prečítajte si 1. Mojžišovu 17. kapitolu. Nebol vždy taký presvedčený o Božích slovách. Zozačiatku ho trápili aj pochybnosti, no stále sa držal Božieho zasľúbenia a postupne sa dopracoval k naozaj pevnej viere, ktorá sa dokázala napríklad pri obetovaní Izáka (1. Mojžišova 22).

Ku skutočnej viere musí človek dozrieť. Niekto k nej dozreje skôr, niekto neskôr, ale podstatné je, aby chcel dozrieť. Aby sa učil brať všetky Božie slová a zasľúbenia úplne vážne, aby sa učil brať Boha za slovo. A tak sa bude v každodennom boji s pokušením postupne zlepšovať, bude sa mu dariť stále viac napĺňať svoju misku váh Božími sľubmi.

V snahe udržať si protiváhu proti diablovým ponukám môžeme okrem čítania Biblie využívať aj rôzne ďalšie možnosti. Napríklad, nedávno prebiehal u nás v zbore modlitebný týždeň, a tak som sa pousilovala byť tam každý večer. Mohla som stráviť celý týždeň v spoločenstve kresťanov pod zvukom Božieho slova, čo iste tiež prispelo k poznávaniu a uisťovaniu sa v Božích zasľúbeniach. Okrem toho sa snažím, nakoľko je to len možné, navštevovať aj bežné pravidelné stretnutia v našom kresťanskom zbore. Alebo, pre tento rok som si zadovážila (resp. som dostala do daru) denné čítanie zamerané práve na Božie zasľúbenia. Je to zbierka krátkych úvah na každý deň pod názvom Sýpky Božích zasľúbení od známeho autora Ch. H. Spurgeona (vydavateľstvo MSEJK, 2015). Aj vďaka tejto knihe budem mať celý tento rok pred očami Božie ponuky a verím, že aj toto mi pomôže nakláňať misky váh na tú správnu stranu.

Stále upieram oči na Hospodina, lebo on mi vyslobodzuje nohy z osídiel. (Žalm 25,15)

Lebo všetky zasľúbenia Božie, koľko ich je, sú v ňom áno a preto aj skrze neho amen. (2. Korinťanom 1,20)

JANA ČÍŽOVÁ

Umíš říci NE?

Ač se to zdá být na první pohled ne zrovna přátelské a přívětivé, musíme se ve svém životě naučit mimo jiné říkat i nepopulární: „Ne!“ Někomu to nedělá potíže, protože ho potřeby jiných zajímají pouze tehdy, má-li z nich prospěch sám. Problémy nastávají zejména u křesťanů, kteří bývají většinou ohleduplní, soucitní a snaží se vycházet se všemi v dobrém. Naučit se říkat „NE!“ je přesto velmi důležité. Jednak proto, abychom nenaletěli všem podvodníkům, a také proto, aby nás řešení cizích problémů zcela nepohltilo. Zároveň bychom si měli dát pozor, abychom se nestali „slibotechnami“, které sice naslibují hory doly, ale pak už nemají sílu plnit své závazky. Téma našeho časopisu nás vede k tomu, abychom se naučili říkat „NE“ úhlavnímu Božímu a lidskému nepříteli – ďáblu.

Příklad z praktického života

V dnešní době se setkáváme na každém kroku s „nabídkami“ všeho druhu. Podomními prodejci počínaje (některé obce na svém území naštěstí podomní prodej zakazují), přes „šmejdy“, nabízejícími předváděcí akce za dáreček na zboží, které nepotřebujeme, anebo „výhry“ v soutěžích, kterých jsme se nikdy nezúčastnili, přes bankovní i nebankovní poskytovatele nejrůznějších půjček až po různé dealery, kteří nabízejí levnější dodavatele energií či levnější volání. Všechny pak spojuje to, že se tváří jako největší dobrodinci, kteří nám chtějí pomoci ušetřit peníze. Chodívají často hezky oblečeni a mívají zpočátku vybrané chování. Je ale častou smutnou zkušeností, že z lákavé a atraktivní nabídky se nakonec vyklube docela obyčejný podvod. Třeba tím, že vám sníží zálohy na energie, vy se radujete, kolik jste ušetřili – ovšem jen do chvíle, než přijde roční vyúčtování, kdy pravda vyjde najevo. Ale to už je pozdě. Byli jste to vy, kdo řekl své „Ano“ k nabízené „službě“. A teď nesete důsledky. Dalo mi to hodně práce, než jsem se naučil slušně a přátelsky, ale nekompromisně na takové nabídky říci své „Ne!“

A co v životě víry?

Možná si řekneme: „Svět už je takový, musím si dávat pozor na každém kroku!“ To je hluboká pravda. Je to ale v životě víry jiné? Máme v životě víry záruku, že nebudeme podvedeni a oklamáni? Jsou ti, kdo uvěřili v Ježíše a odevzdali mu své životy, imunní proti nejrůznějším nabídkám, se kterými se v životě setkáváme? Neprožíváme také zde prohry a ztráty, někdy ne zásadního rázu, ale někdy takové, které vedou k životní tragédii? Jsme-li poctiví sami k sobě, musíme přiznat, že i jako křesťané mnohdy „naletíme“ různým lákavým nabídkám, které nás zcela nenápadně odvádí od následování Krista. Nevinně vypadající zábava, potěšení či zájem – a my jsme v tom najednou až „po uši“. Vím, o čem mluvím, mnohokrát jsem na ně sám naletěl. Čím to je? Kdo za tím stojí? Kdo má zájem na tom, aby náš křesťanský život byl zprofanován a aby naše svědectví ztratilo věrohodnost? Je to ten, kdo byl naší záchranou připraven o svůj majetek – ďábel. Proto má eminentní zájem na tom, aby nás vyřadil z boje, aby se jeho ztráta nezvětšovala.

Všichni známe výrok Bible (1Pt 5,8): „Buďte střízliví! Buďte bdělí! Váš protivník, ďábel, obchází jako `lev řvoucí´ a hledá, koho by pohltil.“ Setkání se řvoucím lvem je nebezpečné a může vést k ohrožení nebo i ztrátě pozemského života. Takové setkání zažívají věřící na celém světě. I dnes je řada mučedníků, kteří pro svého Pána položili životy. Následující verš (1Pt 5,10) povzbuzuje křesťany k tomu, aby vydrželi, že Pán je obnoví.

Jenže ďábel nevystupuje vždy jako „lev řvoucí“. Často se s ním, a to hlavně v současnosti v naší zemi, setkáváme v jiné podobě. „Vždyť sám satan se převléká za anděla světla“ (2K 11,14), připomíná Pavel věřícím v Korintu. Vystupuje jako dnešní dealeři elegantně, přívětivě a přátelsky. Nabízí nám „naše dobro“, lákavé věci, které mohou „obohatit a usnadnit náš život“. Je neodbytný a vlezlý. Zkouší to stále znovu a znovu. A s touto úspěšnou satanovou taktikou se setkáváme v našich zemích v Evropě především. Proto se jí chci věnovat trochu více.

Pokušení na poušti

Po svém křtu byl Ježíš veden Duchem svatým na poušť, kde se 40 dní postil. Zprávu o tom nám podává jak Matouš (4,1-11), tak Lukáš (4,1-13). Během postu pochopitelně vyhladověl. A tu přišel pokušitel s nabídkou, že nemusí hladovět: *„Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kamení, ať je z něho chléb.“* Když neuspěl, přišel s další. Vzal Ježíše na vysokou horu, ukázal mu všechna království světa a jejich slávu a řekl mu: *„Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět.“* A nakonec přišel s třetí zkouš-

kou. Vyvedl Ježíše na vrcholek chrámu se slovy: *„Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: `Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen´!“*

Satan neuspěl. Pán Ježíš na jeho nabídky odpověděl pokaždé slovy: „Je psáno...“ a připojil k nim příslušný citát Písma, jako odpověď na každou ze tří nabídek – (1) člověk nežije pouze chlebem, ale Božím slovem, (2) klanět se má pouze Pánu Bohu a (3) nepokoušet ho.

Jsem přesvědčen, že tato tři pokušení nám evangelisté zaznamenávají proto, že právě tyto tři oblasti nám satan nabízí v různých variantách a předkládá dodnes. Znáte pohádku Boženy Němcové *O statečném kováři?* V té vystupovali tři siláci – Matěj, Ondra a hlavní hrdina Mikeš, kteří se vydali vysvobodit tři princezny, unesené Černým králem. Ovšem Matěj a Ondra měli své slabé stránky. Stačilo dobré jídlo a Matěj naletěl. Ondra zase miloval cinkot zlaťáků a za ně by dal všechno. Nešlo jim ani tak o princezny, které dovezli bez vlastních zásluh domů, jako o jejich oblíbené věci. I Mikeš ve chvíli, kdy už měl v dlaních srdce Černého krále, dostal podobnou nabídku jako Pán Ježíš na poušti: bohatství, materiální hojnost, dokonce královskou korunu.

Pohádka ukazuje, že každý z nás má svá slabá místa, která nás činí zranitelnými. U někoho je to touha po bohatství, u jiného je to materiální zajištění a požitkářství, u dalšího touha po moci. Muži často podléhají ženským půvabům (často se spokojí s pornografickou náhražkou) a ženy zase velmi rády tuto mužskou slabost zneužívají. Někdo podléhá hráčské vášni, jiný zase alkoholu či drogám, někdo třeba tomu, že trpí nepřekonatelnou touhou vyhledávat a šířit dál „senzační“ události, anebo tyranizovat své okolí.

A když už jsem u těch pohádek, v současné době je mnohem více takových, jejichž děj se točí kolem pekla, čertů a Lucifera jako jejich vládce. Co mají většinou tyto pohádky, šířené pravidelně médii, společného? Líčí čerty jako trochu přihlouplé a v podstatě dobrácké tvory, které je možno snadno přechytračit a ze smlouvy s nimi se vyvázat. Pokud si však lidé myslí, že duchovní síly mohou přelstít, hluboce se mýlí! Možnosti a schopnosti nepřítele Boha a lidí daleko převyšují ty naše lidské. Nežijme v omylu, že ďábla přechytračíme. On má s námi lidmi tisíciletou zkušenost.

Připomeňme si začátek Jobovy knihy (Job 1,7): *Hospodin se satana zeptal: „Odkud přicházíš?“ Satan Hospodinu odpověděl: „Procházel jsem zemi křížem krážem.“* Totéž se pak opakuje v Jobovi 2,1. To nám ukazuje, že satan, ďábel, neustále prochází tuto zemi. Vidí lidi, vidí, jak si počínají, vidí jejich selhání. Vidí různá slabá místa a na ta pak útočí. Ďábel v žádném případě nevede čestný boj. Slibuje, co nehodlá splnit, krade, využívá člověka a nakonec, až dosáhne svého, bez jakýchkoliv skrupulí ho odvrhne. Proto Bible klade důraz na to, abychom ta slabá místa, jež všichni máme a dobře je známe, měli kryta. Jinak v tomto duchovním boji neobstojíme. Připomíná nám (Ef 6:13): „Vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát.“ To nás vede k dalšímu důležitému bodu:

Účinné „NE“ je jen v poddanosti Kristu!

Apoštol Jakub nám říká (4,7): „Podřiďte se tedy Bohu. Vzepřete se ďáblu a uteče od vás, přibližte se k Bohu a přiblíží se k *vám*.“ Pavel připomíná (Ef 6:10): „A tak, bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci.“

Ve své vlastní síle nikdy neřekneme ďáblu opravdové „NE!“ I kdybychom je řekli, nenajdeme v sobě sílu, abychom obstáli. Nemáme na to, abychom v boji s tímto protivníkem zvítězili. Přesto je zde možnost říct „Ne“ a obstát! V čem spočívá? V hledání pomoci a útočiště u Boha, u svého Pána. On nám nedá vítězství na cestě naší svévole. Když se mu však svěříme a uděláme to, co nám říká, pak i ďábel musí odejít s prázdnou. Je poražen. Není to však naše vítězství, ale vítězství našeho Pána. On nás v tom boji zastupuje.

A když už jsem se dotkl moudrosti, obsažené v pohádkách, nemohu pominout tu, jež nese název Princ a Večernice. Její hlavní hrdina Velen si myslel, že je pašák. Musel se však přesvědčit, že proti Mrakomorovi sám nic nezmůže. Naučil se být vděčný za pomoc svých švagrů Slunečníka, Měsíčníka a Větrníka. Jen díky nim mohl zvítězit.

Bible nás vyzývá k duchovnímu boji. Učí nás říkat ďáblu „NE“ a toto NE má být rozhodné. Jen tak odejde ďábel s nepořízenou. Učí nás hledat pomoc u Ježíše, naší spásy. Jen On je vítězem nad ďáblem. Ďábel to bude zkoušet stále znovu. Bude přicházet s novými a novými nabídkami. Občas budeme tápat, co je a co není pravda. Podobné je to ovšem i těmi s lidskými dealery.

S pomocí Ducha svatého, který nám pomáhá najít pravdu a zprostředkovává Boží moc máme šanci vítězit. Pamatujme však na Ježíšova poslední slova, která řekl při vyslání učedníků do světa (Mt 28,20): *„Já jsem s vámi po všecky dny až do skonání tohoto věku.“* (Mt 28,20) A když se stane, že podlehneme, On nás zmocní k novému začátku. Učme se utíkat k Pánu a lstivým nabídkám říkat NE! Nerezignujme! Bojujme dobrý boj víry!

TOMÁŠ PALA

Zväčšovacie sklo

Začal si čítať Písmo
pod lupou,
lebo mu slabol zrak.
Tu objavoval nový svet
svet vecí drobných
(napohľad).

Napríklad:

Mucha v masti apatiekára,
či pavúk v sieňach
samého kráľa,
líšky na vinici, či vrabčeky,
čo za grajciar sa predávajú
niekedy aj bez ocenenia
na zem padajú.
Niekoľko pecňov chleba
zástupy nasýtili...

Nám pokračovať netreba!
Všetko je v ruke Boha,
vie koľko máme vlasov...

Aj dnes je nová príležitosť
v drobnostiach obdivovať
Jeho veľkosť.

MATÚŠ KOŠA

Vidieť Boha

Videl(a) si už Boha? Že nie? Pán Ježiš zasľúbil, že ľudia čistého srdca Boha uvidia. Medzi tými, čo chceli vidieť Božiu tvár, boli napríklad Mojžiš alebo Dávid, ktorý v 17. žalme napísal: *Ja v spravodlivosti uzriem tvoju tvár, keď sa prebudím, nasýtim sa tvojím obrazom.* (v. 15) Keď sa Dávid prebudí z noci smrti, nasýti svojho ducha pozeraním sa na Boží obraz. Apoštol Pavol mal tú prednosť, že bol vo vytržení a tak napísal: *Teraz vidíme len akoby v zrkadle, v záhade, ale potom tvárou v tvár.* (1Kor 13,12) Pri Ježišovom druhom príchode sa človek znova stretne s Bohom, ktorý príde medzi nás. Sme na to pripravení?

Tri kroky prípravy

Prvým a rozhodujúcim krokom v príprave na toto stretnutie je pokorné priznanie a vyznanie svojej hriešnosti.

Druhým je uznanie výsledku diela ukrižovaného Pána Ježiša ako jedinej možnosti zmierenia s Bohom a vykúpenia mňa, hynúceho hriešnika. Potom Svätý Duch dá do srdca svedectvo o príslušnosti do Božej rodiny (Rim 8,16-17).

Tretím krokom je, že sa cvičíme, kým je ešte čas, v pozeraní sa na Božie stopy okolo nás. Každý jeden deň máme možnosti sa z nich radovať a povzbudzovať sa nimi. Využime každé obdobie svojho života a hľadajme Boha všade tam, kde je: v Božom slove, v prírode, v našom živote, v spoločnosti... Však sú tie Jeho stopy prekrásne?!

Nádej sa splní

Čím sú odtlačky ľudskej nohy v porovnaní s celým človekom? Čím sú Božie stopy v porovnaní s Bohom samotným? Teraz sa na Jeho majestát dívame len akoby v zrkadle. Priamo, zoči-voči na Neho pozerať nemôžeme. Čo však s tým naším pre hriech zahmleným odrazom? Aký je v ňom Hospodin, Pán? No až skrze Krista precitneme z časnosti a pocítime úľavu z našich ťažôb, uvidíme Ho zreteľne, tvárou v tvár. Pripravujme sa na to. Myslím to vážne, vidieť Boha! Ako to spievame na Slovensku v duchovnej piesni:

Môj Pane, túžim vzlietnuť hor,
kde Boha svätý slávi zbor!
Zrieť budem stále Tvoju tvár,
hold vzdávať chvál za spásy dar.
(Duchovné piesne č. 370)

JÁN ČÍŽ

V slepej uličke

Keď zdá sa mi, že som tu sám,
do prachu upadám,
žiť nezvládam.
Priatelia, ktorým veril som,
už sú dávno vyblednutým snom.
Láska, ktorá podporí
doplápolá v popoly.
Keď ani rodina nerozumie,
kde mám si hľadať zázemie?

Tak túlam sa nocou zbitý sám.
Ach, toľko rán
na srdci mám.
Hľadajúc odpoveď na žiaľ,
svet nádej mi už vzal,
v slepej uličke som stál.

Na zemi ležia nesplnené sny,
v ohni zhoria premárnené dni,
každý to svoje si už sní,
kým ja sa túlam v diaľ.
Kde je ten, čo vieru mi vzal,
dôveru sklamal,
srdce doráňal?
Snažím sa nájsť človeka,
čo rozumel by snáď,
priateľstvo vedel, by mi dať
a nesklamať.

Tak túlam sa nocou zbitý sám.
Ach, toľko rán
na srdci mám.
Hľadajúc odpoveď na žiaľ,
svet nádej mi už vzal,
v slepej uličke som stál.

Pane, Teba i učeníci nechali tak.
Vraj tvrdú reč máš a nedá sa počúvať.
I Židia chceli Ťa zajať.
Ani vlastní bratia v Teba neverili.
Ukrižovať! Farizeji zavelili.
Kto schladí tú ich zášť,
keď kričia: Démona máš!
Démona máš...

Otče, Ty žil si tu, kde ja žijem.
Ty veril si, kde ja nevládzem.
Ty víťazil si, kde ja prehrávam.
Ja už nechcem byť bez Teba sám!
Veď Ty si vravel, že Tvoje slová,
sú duch a život tvoria.
Ty zanechal si správu, akej niet.
Dúfajte, lebo ja som premohol svet.

IVANA ÚTLA ML.

Pán Ježiš povedal nie

Ruben Číž a Pavel Heryán na letní biblické škole

Bolo to na začiatku Jeho verejného vystupovania. Ježiš so svojou mamou boli na svadbe, ktorá bezmála skončila fiaskom. Máriu situácia, ktorá na svadbe vznikla, trápila a preto sa rozhodla ju zmeniť. Zdôverila sa so svojim pozorovaním svojmu najstaršiemu synovi. Ten s ňou komunikoval dosť nejasne (J 2,4): *Čo mňa a teba do toho, žena?*, a tiež odmietavo, keď dôvodí: *Ešte neprišla moja hodina.*

Vo všeobecnosti nám evanjelium podľa Lukáša predstavuje Ježiša ako poslušného chlapca (Lk 2,51): *Vrátil sa s nimi, prišiel do Nazareta a bol im poslušný.* Ba sa aj ospravedlnil za zdržanie v chráme (v. 49): *Či ste nevedeli, že sa mám zaoberať tým, čo patrí môjmu Otcovi?* A tomuto Otcovi nikdy nepovedal nie (Lk 22,46): *Otče, ak chceš, odvráť odo mňa tento kalich, no nech sa stane nie moja, ale tvoja vôľa!*

Kedy teda a komu povedal nie?

Bolo to 40 dní po krste v Jordáne na priľahlej púšti. Vyhliadol si ho diabol, aby mu dal lákavé ponuky. Prvá bola nasledujúca (Mt 4,3): *Ak si Boží Syn, rozkáž, aby sa z týchto kameňov stali chleby.* Z príbehu vieme, že predtým mal štyridsaťdňový pôst. Bola to pre Neho ťažká skúška, veď v úvode spomenutá svadba práve jeho zásluhou neskončila na hanbu ženícha. Potenciálna možnosť premeniť kamene na chleby tu bola a hoci NIE nezaznelo explicitne, Ježišova odpoveď: Je napísané, znela záporne (Mt 4,4): *Človek bude žiť nielen z chleba, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.* Pokúšanie neprestalo, ale ani zápor Ježiša nepoľavil. V tomto už druhom pokuse použil diabol citát zo Žalmu (91,11.12): *Svojim anjelom prikáže o tebe a vezmú ťa na ruky, aby si si neudrel nohu o kameň.* Od Ježiša zaznelo jasné NIE. Napokon prišiel aj tretí pokus s ponukou vládnuť na celom svete za cenu jednej poklony. Nič jednoduchšie, povie si človek. No nasleduje aj tretie NIE (Mt 4,10): *Odíď, satan! Lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.*

Podobné slová musel povedať Pán Ježiš ešte raz (Mt 16,23): *Choď za mňa, satan! Si mi na pohoršenie, lebo nemyslíš na Božie veci, ale na ľudské.* A príkaz Pána Ježiša sa uskutočnil, takže už len za Ním chodil, ale nemal na Neho žiadnu moc (J 14,30): *Prichádza totiž knieža tohto sveta. Nič vo mne mu nepatrí.*

Okrem toho, že Pán Ježiš nesúhlasil s ponukami diabla, rozmýšľal pozitívne a pozeral sa na skutočnosť aj z druhého uhla pohľadu, z pohľadu Boha.

Ako to súvisí s našou témou?

Poznajúc životné postoje Pána Ježiša v jeho stretoch s diablom Jakub radí (Jk 4,7-8): *Podriaďte sa teda Bohu, ale vzoprite sa diablovi a ujde od vás. Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám.* Ako sme už prv uviedli na príklade Pána Ježiša, v zápase z diablom nestačí iba povedať „NIE“, ale vzniknuté „vákuum“ treba súčasne zaplniť niečím, čo má pozitívnu hodnotu, teda „ÁNO“. Teda treba sa vzoprieť diablovi, ale súčasne podriadiť a priblížiť sa Bohu. Tieto stručné pravidlá majú aj zasľúbenia, ktoré nás presahujú do duchovných sfér.

My neprikazujeme diablovi, ale ani Bohu. Na nás je len celkom sa otvoriť a odovzdať Pánovi a to ostatné je v Jeho moci a kompetencii.

My to však žiaľ obyčajne robíme naopak, podriadime sa lákavým ponukám diabla a o Boha sa zaujímame až keď nám stŕpnu zuby od satanovho ovocia. Ak vôbec človeku na to zostane čas!

JÁN ČÍŽ

Staronová taktika

Potřeby těla, postavení před lidmi a poklona nepravému

Asi všichni známe skutečnost, že Pán Ježíš byl 40 dnů na poušti a po těch dnech, kdy nejedl ani nepil, mu poskytl společnost Ďábel. Začal dobrým návrhem, aby si po tom hladovění pořídil jídlo. Když neuspěl nabídkou uspokojující potřeby těla, přednesl jiný návrh: Ukaž, že jsi Syn Boží a seskoč z vrcholu chrámu. To by byla přece posílilo jeho postavení a popularitu, kdyby lidé viděli těch dvanáct houfů andělů a jeho samého nezraněného!? Ale ani tady Satan neuspěl - nula bodů. A pak přichází další návrh - nabídka všech království světa: sláva a moc. Satan nejspíš věděl, že Ježíš má lidem otevřít cestu k Bohu. Jak snadné by bylo poklonit se Satanovi a tím získat celý svět - všechny lidi! Moci tak vynechat Getsemane, Gabatu a Golgotu! Nestačilo by se poklonit třeba „jen jako"!?

Nabídku šije na míru a cituje důvěryhodné zdroje

A jak to bylo s Evou? Nabídl jí něco, co vypadalo jako dobré a navíc to bylo lákavé pro oči. Taktika je stejná od počátku do dnešních dnů. Satan nabízí něco, co je „šité na míru" osobě i okolnostem. A důvěryhodnost prokazuje dokonce citací Božích výroků.

Nezastaví se před ničím

Když jsem nad tím přemýšlela, ohromila mne krutá pravda: když si troufl na Ježíše, Božího Syna, troufne si i na každé Boží dítě, tedy i na mne. Jeho taktika a vynalézavost je obdivuhodná.

Co s tím?

Vědět, že Ďábel obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltil či sežral (1Pt 5,8), není zrovna příjemná perspektiva. Co dělat, abychom neskončili v tlamě nebo v útrobách krále pouště? Prvním krokem k řešení je vždy přiznání stavu - otevřená konfrontace s realitou. Když kolem sebe vidíme lovecké úspěchy Božího a lidského nepřítele, vede nás to přirozeně k ostražitosti. Druhým krokem je naše pasivní obrana, když se vybavíme Boží zbrojí a po něm následuje krok třetí - aktivní používání zbroje.

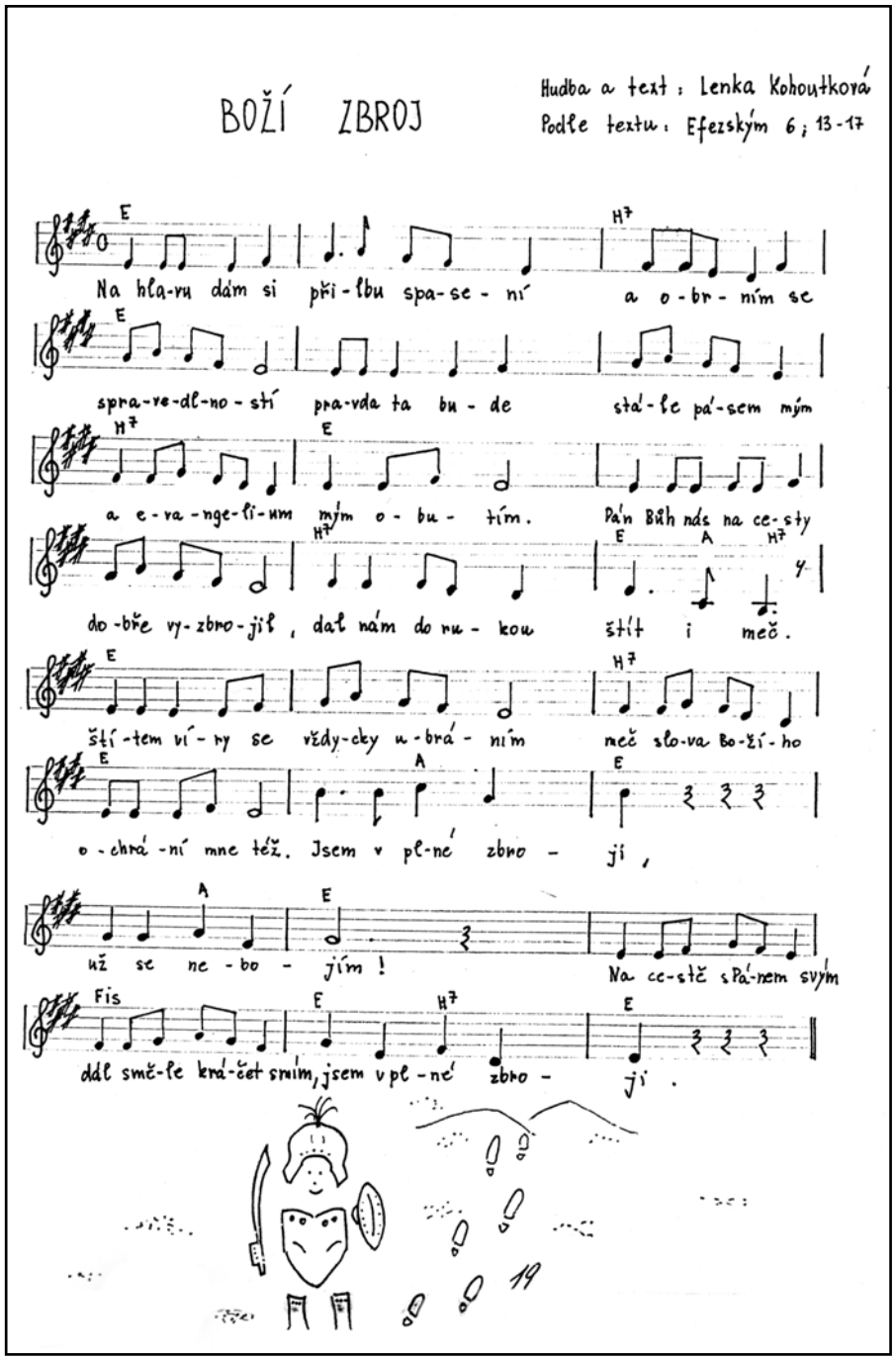

Používat Boží zbroj

List Efezským nám naši výzbroj popisuje následovně (Ef 6,13-17):

Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy ‚opásáni kolem beder pravdou, obrněni pancířem spravedlnosti, obuti k pohotové službě evangeliu pokoje' a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také ‚přilbu spasení' a ‚meč Ducha, jímž je slovo Boží'.

K tématu přikládám písničku, kterou složila na jednom z pobytů na Nivách jedna z maminek, když jsme probírali téma Boží zbroj.

Pro všechny věkové kategorie napsala

IRENA ZEMANOVÁ

Ohlédnutí za letním „pobytem všech generací“

Už celou řadu let se o letních prázdninách schází skupina křesťanů v Čechách, ke které se přidali i věřící z Moravy. Pobyt dříve zajišťovali bratři Josef Hudousek, Milan Kola a Láďa Mikeš, v posledních více než deseti letech přispívá k jeho zajištění a průběhu i moje maličkost. S rostoucím počtem zájemců jsme vyhledávali větší penziony. Střídáme převážně české, ale i moravské hory. Minulý rok nás bylo přes 80 v Horském hotelu Kubát na Benecku v Krkonoších. Všem se tam moc líbilo, proto se tam letos vracíme.

Dříve to byla setkání „starší mládeže“, jak jsme si tehdy říkali. Dnes už je to setkání všech generací včetně rodin s malými dětmi. K pobytům vybíráme větší hotely s dětskými koutky i hřištěm, které jsou většinou umístěny v horské přírodě. Vzniká tak přirozeně prostor ke sdílení napříč generacemi.

Osvědčila se nám společná setkání po snídani i po večeři, která trvají asi 90 minut. Provází je společný zpěv a jsou zakončena modlitební chvílí. Zatím mezi námi se vždy našla „hudební skupinka“, která nás při zpěvu doprovázela. Někteří z účastníků zvou na pobyt své přátele, či rodinné příslušníky, aby slyšeli evangelium. S rostoucím počtem účastníků zvažujeme možnost, že společné vyučování doplníme o návazné sdílení v menších skupinkách. Ta se mohou stát pro všechny užitečným doplněním probíraných témat a zpětnou vazbou.

Od počátku vnímáme, že se nejedná jen o společnou dovolenou, ale chceme být spolu u Božího slova. O pobyt v přírodě však nikdo nepřijde, protože po dopoledním setkání u Slova je až do večera volno na odpočinek, sdílení, přírodu, výlety... Lektory s dobrým biblickým vyučováním si zveme i z různých denominací. Otvíráme témata a otázky ze vztahových a duchovních oblastí, které nejsou běžné a vyžadují hlubší obdarování a zkušenost.

Minulý rok jsme měli mezi sebou manžele Šelongovy a Andrýskovy. Bratr Šelong nám např. připomenul, že žít v sebelítosti je klam. Pokud se mu nevzepřeš, vlečeš se s tím a žiješ neradostně. Nemáme obviňovat Boha ani lidi – On umí proměnit i nepříznivé okolnosti k našemu užitku. Sestra Šelongová hovořila o Jonášovi, který utíkal před Hospodinem, ale Hospodin ho neopustil ani v hlubinách moře. Tam se začal Jonáš modlit a Hospodin mu dal novou šanci. Jarek Andrýsek ve svém příspěvku mimo jiné zdůraznil, že nás Pán zasadil do Církve a vyvolil si nás ke službě, a obohatil nás praktickými náměty jak takové výzvy uskutečňovat v životě jednotlivce i skupin. Mnoho lidí se dostalo do složitých životních situací a hledají východisko. Nepoučujeme je, ale nasloucháme jim a z tohoto naslouchání se tvoří odpovědi na jejich otázky. Sestra Iva Andrýsková řekla, že stárnutí je vlastně zrání, proto bychom měli zrát na Božím slunci a nechat se Jím vědomě ovlivňovat. Připomněla nám také, že do života přichází utrpení a ztráty, které doprovází smutek. I to je cesta zrání. Uzdravení probíhá pomalu a potřebuje dostatečný čas.

Pokud možno, zveme si takové lektory, kteří nejsou jen učitelé, ale i křesťané, kteří praktikují to, co vyučují. V naší sborové praxi jsou oblasti a problémy, které mnohé roky obcházíme, protože jejich řešení bývá bolestivé. Nedorozumění vznikají mezi rodinami, ale i v rodinách a mezi jednotlivci. Zdráháme se toho dotýkat, aby nebylo ještě hůře. Přitom nás Pán i Jeho Duch nabádá, abychom vstupovali do těchto vztahů a pomohli je uzdravovat.

Zjišťujeme, že mezi námi není mnoho takových, kteří se této služby ujímají. Kolem nás jsou lidé spoutáni nevyznanými hříchy, závislostmi, a někteří i v okovech okultismu. Kdo jim pomůže, když se obecně těchto oblastí bojíme a vyhýbáme se jim? Chybí nám lidé s pastýřským obdarováním - poradci, kteří mají širší duchovní rozhled i vhled, kteří se dovedou člověku přiblížit, ztotožnit se s ním a vést ho ke svobodě Božích dětí.

Někteří vyučující na našich setkáních jsou pro takovou službu vystrojeni a poskytují duchovní poradenství. Nemohou však v krátkém rozhovoru vyřešit problém za někoho, kdo jej vlastně ani řešit nechce a setrvává v něm. Tak to nefunguje. Dobrý poradce pomůže nejen odhalit příčinu, ale vede dotyčného k navázání a trvalému prohloubení vztahu s Pánem Ježíšem, který má moc uzdravit – pokud hledající skutečně chce. Modleme se za starší sborů, kteří by se měli této služby ujímat, ale i za další diakony, které Pán k této náročné službě povolává.

Stojíme o to, aby nás každé setkání na společném pobytu vedlo k zamyšlení nad naším současným stavem a posouvalo nás na cestě víry. Scházíme se každý rok první týden v srpnu. Pokud by někdo z čtenářů měl o takový pobyt zájem a potřeboval více informací, obraťte se na autora.

Srdečně zdraví

JOSEF HOLUBEC
KONTAKT:
HOLUBEC.JOSEF@SEZNAM.CZ

Mezi světlem a tmou

Zahraniční dobrovolnická služba

Naše dobrovolnická služba v alsaském Rimlishofu se přehoupla do své druhé půlky a my máme pocit, že náš čas tady nyní ubíhá rychleji. Začínáme přemýšlet o tom, co nás čeká, až se vrátíme domů do ČR. Na dálku např. pomáháme s přípravou letního příměstského tábora Fulhaus, posíláme přihlášky na vysokou školu a poohlížíme se, jestli by se nenašla i nějaká práce.

Během února jsme se znovu setkali s některými uprchlíky, kteří už z Rimlishofu odjeli. Rozhodli jsme se je navštívit v našem volném čase v Mylhúzách (Mulhouse). Nuša s dětmi je stále v těžké situaci, pobývají totiž ve Francii ilegálně. Nuša stále doufá, že odvolání proti negativnímu rozhodnutí o její žádosti o azyl bude vyslyšeno.

Máme radost z Dina, kterému se Kuba hodně věnoval a vedl s ním rozhovory o Bibli. Dokonce na sobě Dino mohl zažít zázrak uzdravení. Teď je na ubytování pro uprchlíky v Mylhúzách. Když mu Kuba volal, že máme na Rimlishofu další várku běženců z Calais (tentokrát Kuvaj-ťany, Afghánce a také nějaké Súdánce), prosil Kubu, aby jim také řekl o Ježíši, protože jsou muslimové a žijí ve tmě. Dino řekl, že on už je ve světle, protože poznal Ježíše. Když jsme se s ním později setkali v Mylhúzách, viděli jsme, že je opravdu plný radosti, touží následovat Pána a dozvídat se o Něm více. Sehnali jsme mu Bibli v angličtině.

Kuba svou „práci“ miluje. Pracuje přesčas, protože se to pro něj stalo spíše životním stylem než prací. Mluvit s muslimy mnoha národností je velká zkušenost. Ale není to vždy růžové. Dlouho měl problém s jedním sedmnáctiletým Albáncem, který se mu zdál jako drzý fracek bez respektu, takže docházelo u sportů k mnohým slovním konfliktům. Tak si Kuba říkal, že by byl rád, kdyby ta rodina už odjela a měl by klid... ale počkat, to asi není postoj, kterému nás učí Ježíš. Řešení není rozejít se s lidmi ve špatném. Východiskem by mělo být spíše odpuštění. Dneska večer se tedy Kuba šel tomu klukovi omluvit. Seběhli se k tomu další lidé z různých rodin a řešili to. Potom maminka toho hocha povzbuzovala svého syna, aby se také omluvil... jaká změna! Není lehké se omlouvat a odpouštět, zvlášť z pozice staršího.

Potřebujeme se vzájemně povzbuzovat, abychom si odpouštěli a prosili za odpuštění a měli opravdu všechny vztahy s lidmi vyřešené. A nejsme to jenom my, ale je to Ježíš Kristus, který nás učí (Mt 6,14n): **„Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec; jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení.“**

V jeslích, kde pracuje Noemi, je někdy výzvou vycházet spolu v čistě ženském kolektivu. Navíc mají v poslední době vzhledem k novým dětem, které přibyly, práce až nad hlavu. Zvláště s jedním malým miminkem, o které se zde staráme. Stále má problém pít z lahvičky s maminčiným mlékem a hodně času v jeslích propláče, jedna z nás je vždy zaměstnána starostí o ně. Kromě těžkostí je to ale také radostná práce, je krásné pozorovat, jak se během několika měsíců děti úplně promění, jak začínají chodit nebo mluvit.

Co se týče sboru, zjišťujeme, že život dobrovolníka úplně nedovoluje se v nějakém sboru vyloženě usadit. Jednak tím, že jsme tu jen na rok, ale také tím, že často cestujeme, a tak navštěvujeme i jiné sbory. Dvakrát jsme byli na bohoslužbě v třítisícovém megasboru v Mylhúzách. Mají to velmi dobře zorganizované - 50 domácích skupinek, několik pastorů, živé přenosy přes internet každou neděli, v sále překlad do znakového jazyka a do němčiny.

Chodí tam lidé různých národností a barev pleti, prožívají radost. Je povzbudivé chválit Boha s tolika různými lidmi na jednom místě. Na jeden únorový týden nám přibyl spolubydlící. Byl to sedmnáctiletý David ze Švýcarska, který přijel jako dobrovolník, aby si procvičil francouzštinu. Jeho rodiče jsou misionáři, pracovali v Izraeli, Francii a nyní jsou ve Švýcarsku. Dostali jsme se tedy k mnoha zajímavým rozhovorům. Poslední únorový víkend jsme tady měli milou návštěvu manželů Zielinových z Třince. Byl to pro nás skvělý čas odpočinku a potěšení i povzbuzení.

(Jména uprchlíků jsou pozměněna.)

JAKUB A NOEMI PÍPALOVI

Ponuka
emmauských korešpondenčných kurzov

V septembri minulého roka sme spustili webovú stránku s informáciami o ponúkaných korešpondenčných kurzoch v slovenskom jazyku, ktoré majú za účel pomáhať ľuďom poznávať Božie Slovo, Bibliu. Prostredníctvom tejto stránky je možné priamo objednať kurzy, ako aj spoznať ich charakteru a tiež celosvetovú aj našu slovenskú históriu ich vzniku a rozšírenia. Kurzy majú prívlastok „emmauské", čím odkazujú k príbehu, keď sa Pán Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní pripojil k smutným učeníkom, ktorí opustili Jeruzalem a išli do mestečka Emmaus. Evanjelista Lukáš zaznamenal, že Pán Ježiš, *započnúc od Mojžiša a od všetkých prorokov vykladal im, čo kde vo všetkých Písmach je napísané o Ňom.* (Lk 24,27, Roh. preklad)

V slovenskom jazyku ponúkame kurzy

Pre hľadajúcich (evanjelizačné)

- Čo učí Biblia – prehľad hlavných tém učenia Biblie
- Najväčší z ľudí – biblická zvesť o Ježišovi Kristovi, Spasiteľovi
- Ľudia, ktorí sa stretli s Ježišom – o mužoch, ktorí sa s Ním stretli počas Jeho života na zemi
- Narodený pre víťazstvo – šanca pre ľudí, ktorým sa život nevydaril

Výklady biblických kníh Starého Zákona

- **Prehľad Starého zákona I.** ***Zákon a dejiny*** – stručný prehľad kníh od Genezis po Ester
- **Prehľad Starého zákona II.** ***Poézia a proroctvá*** – stručný prehľad kníh od Jóba po Malachiáša
- **Genezis – kniha počiatkov** – stručný výklad počiatkov všetkého

Výklady biblických kníh Nového zákona

- **Evanjelium podľa Lukáša**
- **Evanjelium podľa Marka**
- **Skutky apoštolov**
- **Listy Tesaloničanom**
- **Listy apoštola Jána**

Praktické poučenia pre život kresťana

- **Kresťanský život**
- **Duchovný rast kresťana**
- **Vyššou cestou**
- **Ženy, ktoré sa stretli s Ježišom**

O biblickom poriadku v prvotných zboroch cirkvi

- **Kristus miloval cirkev**

Pre dorast

- **Pamätaj na svojho Stvoriteľa** – aplikácie z knihy Genezis

Bližšie informácie môžu záujemcovia získať prostredníctvom:

listového kontaktu:
EMMAUS CENTRUM, o.z.,
P.O.Box 25 A, 949 01 Nitra
e-mailu:
biblickekurzy@emmauskurzy.sk
na stránke: www.emmauskurzy.sk
cez telefón: 037 6518795, 037 7418212, 0908 055253.

Najväčší podiel tých, čo si kurzy nielen objednali, ale ich aj študujú, tvoria väzni vo výkone trestu (aj prepustení), z ktorých mnohí práve v tomto prostredí uverili v Pána Ježiša. Títo ľudia nemajú prostriedky na korešpondenciu. Posielame im spätné obálky s nalepenou známkou. Uvítame preto akýkoľvek finančný príspevok na túto službu, ako aj na vydanie ďalších kurzov na našom bankovom účte: SK14 0200 0000 0000 7393 4162 (IBAN).

ZA EMMAUS CENTRUM
JÁN HUDEC, PREDSEDA O. Z.

Santali v Indii

Môj otec, William Walker, mal veľkú náklonnosť k Santalom. Žil medzi nimi 11 rokov a napísal doktorskú prácu o ich *Príbehu stvorenia*. Vždy sa snažil nájsť najlepší prístup ako sa priblížiť k týmto pôvabným a bystrým ľuďom. Túžil, aby prekypujúca Božia láska premohla v nich hlboko usídlený strach, oslovila ich zmysel pre ľudskú stratenosť a uspokojila ich túžby po harmónii a radosti, ktoré sú tak výrazne vyjadrené v ich kultúre.

Pieseň o stvorení

Môj otec prišiel prvý raz do Indie ako mladý muž v roku 1947. práve pred získaním jej nezávislosti. Pre jeho schopnosť naučiť sa cudzie reči ho požiadali, aby sa naučil reč Santalov a stal sa Kristovým svedkom medzi nimi.

Jedna časť santalskej tradície, ktorá ho veľmi zaujala, bol ich ***Príbeh stvorenia***. Ten ich vyzýval, aby pamätali na svoj pôvod a bol spievaný *ako pieseň* počas ich slávností v priebehu roka. Pieseň rozprávala príbeh o stvoriteľovi, ktorý sa volal Kando, darcovi života a svetla. Vravel, že oni sa od neho nešťastne odcudzili a upadli do zmätkov. Ale predsa, že v ich srdciach zostalo svetielko spomienky na domov u neho a túžba navrátiť sa k nemu, byť zase spojení s ním v domove a harmónii.

Santalská ***Pieseň o stvorení*** opisuje ľudí ako vyliahnutých sa z dvoch vajec. Ako vtáci sú občanmi dvoch svetov: viditeľného a neviditeľného, zeme a vzduchu. Podľa príbehu, Maran Buru, hlavný bonga (zlý duch) patriaci k Santalom, zviedol ich z dobrej cesty. Teraz túžia nájsť cestu naspäť do svojej domoviny na východe, kde žije ich dobrosrdečný, slnku podobný stvoriteľ a je všetko dobré.

Nateraz Maran Buru je ich vládcom a s ním mnohí ďalší bongovia. Blaho obce závisí od ich pravidelného uspokojovania obeťami, ktoré zaisťujú, aby bongovia neboli nahnevaní na nich. To

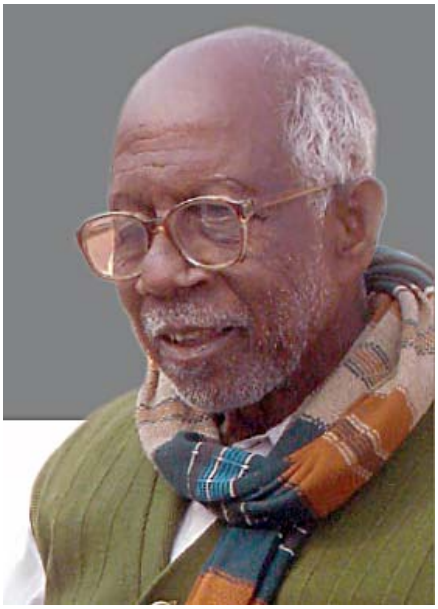

spolu so strachom pred začarovaním, pôsobí Santalom veľa starostí.

Z ich Príbehu stvorenia môžeme ľahko vidieť, ***ako môžu byť Santali pritiahnutí k Ježišovi Kristovi***. On, ako každý santalský dedinčan, je ***Hor hopon – Syn človeka***. Bol chudobný ako oni, naučil sa pracovať rukami, bol priateľom zaznávaných a rozprával básnické príbehy odvodené zo života vôkol Neho, aby opísal druh spoločnosti, ktorú chce Stvoriteľ ustanoviť. On nám rozumie, lebo bol jedným z nás. Jeho smrť a zmŕtvychvstanie ukazuje nám cestu naspäť do domova.

Môj otec veril, že by nebolo vhodné kázať Santalom obvyklé kázne. Radšej zvolil spôsob prejavu blízky santalskému cíteniu: rozprávanie príbehov, dramatizované a v piesňach.

História a kultúra Santalov

Kmeňové skupiny v Indii, nazývané ***Adivasis*** (pôvodní obyvatelia), tvoria tu asi 10 % všetkého obyvateľstva (1,3 miliardy). Santali sú najväčšou z 275 takýchto skupín. Ich sídla sú rozptýlené v lesných oblastiach a na náhorných plošinách, ktoré sa rozprestierajú od Nepalu a západného Assamu na severe, cez Jarkhand a západné Bengálsko, potom cez pás strednej Indie a juh k Orisse.

Santali sú menovaní ako časť zaznamenaných, zvlášť zraniteľných skupín v Indii. Nie sú súčasťou hinduistického kastového systému. Organizácia a správa ich dedín sa líši od veľkej väčšiny ostatných. *Santalská kultúra je zväčša ústna*. Žijú často ako nájomní roľníci a ako takí sú vykorisťovaní bohatými majiteľmi pozemkov a úžerníkmi, od ktorých si v núdzi požičiavajú peniaze.

Santali prišli do pozornosti západného sveta za ich vzbury v roku 1856, keď v západnom Bengálsku 30 000 z nich, vyzbrojených lukmi a šípmi, pochodovalo ku Kalkate, aby predložili svoje žaloby generálnemu guvernérovi Indie. Ich výsledkom boli zákony, ktorých cieľom bolo ochrániť ich práva a územia, ktoré boli odvtedy známe ako ***Santal Parganas*** (Santalské teritóriá), určené ako oblasti pre nich. Následne britská vláda povzbudila misionárov a iných ľudí, aby prišli a žili medzi nimi.

Santali mali povesť ľudí dobrosrdečných, pokojamilovných, úctivých a milujúcich život. Ich dediny sú zväčša malé, sústredené a dobre organizované. Žijú v priateľských vzťahoch so svojimi nesantalskými susedmi.

Santalské ženy majú rady svetlé a zdobené oblečenie. Ich ***láska k pestrým farbám a ozdobám*** sa ukazuje aj v ich domoch. ktoré sú čisté i vhodne a krásne vyzdobené. Obvykle sú umiestnené na oboch stranách cesty. Ich múry sú z tyčí a hliny a strechy sú pokryté slamenou krytinou. Nástenné fresky znázorňujú výjavy zo života ich dediny, vrátane spevov a tancov, roľníctva a poľovačiek.

Santalskí chlapci sa cvičia poľovať s lukmi a šípmi. Poľovná sezóna – podobne ako všetky slávnosti – je doprevádzaná mnohými oslavami so spevmi a tancami aj s varením a pitím domáceho ryžového piva. Santali majú radi spoločné stretnutia a ich spoločný život je riadený jasnými pravidlami vzájomného správania. Tieto pravidlá berie veľká väčšina z nich vážne.

Piesne, príbehy a hádanky sú v kultúre Santalov hojné a ich reč je plná slovných obrazov. Santali sú veľmi muzikálny ľud: skladajú piesne o všeličom a hrajú na mnohých hudobných nástrojoch, najviac na bubnoch.

Misia

Prvá západná ***misia medzi Santalmi začala v polovici 19. storočia***. Konali ju americkí baptisti, misionári z anglikánskej, škótskej presbyteriánskej aj zo škandinávskej evanjelickej cirkvi. Po mnohé desaťročia sebaobetavej práce ***misionári*** vybudovali a udržiavali medzi nimi školy a zdravotnícke zariadenia a ***napĺňali duchovné a kultúrne a sociálne potreby santalského ľudu***. Dnes kresťanskí Santali poznávajú, ako boli ich životy zveľadené v každom ohľade, keď prijali a nasledujú Krista.

Modernizácia

Hoci Santali majú prevažne ústnu kultúru, mnohé školy sú teraz otvorené pre santalské deti. Santalská reč bola preštudovaná a jestvuje v písomnej podobe. Ovšem prejavuje sa tiež stále pnutie medzi výučovaním, ktoré vyžaduje abstraktné myslenie a mezi tým, aký je ***santalský spôsob života, založený na prírode***, pružný a obdarený praktickou rozumnosťou a zručnosťou.

Modernizácia poškodila životné prostredie Santalov najmä odlesnením veľkých plôch na ich území, ale aj prílevom pre ich muzikálne uši nezvyklých, tvrdých a ťažkých zvukov, ktoré narušili pokojný život ich dedín. Narušila sa aj ich súdržnosť, keď mladší Santali odchádzajú za prácou do miest, tovární či na železnici.

Okrem toho je tu stále ovplyvňovanie Santalov, aby prijali hinduizmus, ale i zo strany iných náboženstiev. Toto sú všetko výzvy, ktorým sa Santali nemôžu vyhnúť a od ich odpovedí na ne závisí budúcnosť ich dedín a života.

Santalské zbory

Santalskí kresťania tvoria približne 35% príslušníkov bratských zborov v Jarkhandskej oblasti a mnohí z nich sú v nich vodcami. Z 15 bratských zborov v severnej Indii pochádza 25 plnočasových pracovníkov. Avšak stať sa kresťanom a pripojiť sa k zboru Cirkvi nie je pre mnohých Santalov vôbec ľahká voľba. Ľudia v dedinách žijú a prospievajú komunitným spôsobom života. Ako to vyjadril jeden Santal: „My všetci sa chceme stať kresťanmi jedného dňa, keď to budeme môcť urobiť spoločne.“ Keď niektorí Santali vyznajú, že patria Kristovi, už sa nezúčastňujú na obetiach bongom a na spevoch a tancoch počas slávností, ktoré sú s nimi spojené. Kresťanskí Santali často nemôžu čerpať vodu z dedinského rybníka ani sa zúčastňovať na pohreboch svojich neveriacich príbuzných pre pohanské zákazy alebo rituály, ktoré sú s tým spojené. Takéto oddelenie je o to bolestnejšie, že je im vrodené a v nich pestované vedomie spolupatričnosti k santalskej komunite. ***Títo kresťania však majú mnoho jedinečného a krásneho, čím môžu obohatiť život zborov Cirkvi.***

Evanjelista Joseph Šah mi nedávno napísal: *„Vrátil som sa z Malady, kde sme mali nádherný čas služby v santalských dediunách, Pracovali sme medzi približne 6500 ľuďmi a z nich asi 1250 osobne prijalo Pána Ježiša. Počuli sme výzvu podobnú výzve Macedónca* (apoštolovi Pavlovi v knihe Skutkov – pozn, prekl.). *Títo ľudia mali veľké očakávania, čo sa týka našej pomoci im. Začali sme sa modliť a uvažovažovali sme, ako ich zasiahnuť evanjeliom. Srdce nášho Uja (Williama Walkera) bilo pre nich, a to najlepšie, čo sme mu mohli povedať, keď sme ho stretli, bolo, že môžeme pokračovať v práci, ktorú nám ukázal.“*

Je veľká potreba ďalších ľudí, čo by milovali Santalov a rozumeli im, aby sa zasvätili zvestovaniu evanjelia Ježiša Krista týmto ľuďom.

Prosba o modlitby

- za santalský ľud, aby jeho príslušníci poznali, akú veľkú hodnotu majú pred Bohom a ako im aj všetkým ľuďom vyšiel skrze Krista v ústrety k záchrane,
- za Santalov, aby verili, že keď sa zveria Kristovi ako Pánovi vesmíru, vyslobodí ich od strachu pred bongami (zlými duchmi),
- za lásku, múdrosť a povzbudenie pre tých, čo sa zasvätia zvestovaniu evanjelia Santalom,
- aby santalskí veriaci boli veľkodušne prijatí v zborových spoločenstvách.

DOROTHY PLATER
Z ECHOES, JANUÁR 2016
PRELOŽIL A UPRAVIL JÁN HUDEC
AUTORKA JE DCÉRA MISIONÁROV A NARODILA SA V SANTALSKOM TERITÓRIU.

Otcovia a páchatelia

Islamistickí extrémisti a atentátnici uskutočnili svoje hrozné činy v presvedčení, že slúžia svojmu bohu, Alahovi. Skrývajú tieto činy pod heslo „Svätá vojna“ (džihád) a cítia sa potvrdení Koránom a tradíciami Islamu (ahadith).

Atentátnici z masakru v Paríža v novembri 2015 hlasno volali „Alláhu akbar“, čo v preklade znamená „Alah je väčší“. Je to formulka z obvyklého islamského modlitebného volania, alebo súčasť samotnej modlitby. Že sa to kričalo počas teroristického útoku, vytvoril sa vzťah medzi islamskou vierou a terorom.

Niet divu, že pre mnohých Európanov sa medzitým stalo náboženstvo všeobecne nebezpečným a spoločensky škodlivým. Smútočná reč na jednom mieste atentátov v Paríži bola sprevádzaná klavírnou skladbou „Imagine“ od Johna Lennona: *„Predstav si, že nad nami nie je žiadne nebo, dá sa to, ak sa o to pokúsiš. Predstav si, že pod nami nie je žiadne peklo a nad nami je len obloha. Predstav si, že všetci ľudia žijú len pre dnešok... Predstav si, že neexistujú žiadne krajiny, nie je to také ťažké. Predstav si, že nie je prečo vraždiť či zomierať, a nie je ani žiadne náboženstvo. Predstav si, že všetci ľudia žijú v mieri...“* Pre dnešných osvietených Európanov nie je žiadny rozdiel medzi islamom a kresťanstvom. Náboženstvo nesie semeno násilia, keď sa nenechá preosiať cez sito osvety a humanizmu.

Aj Biblia pozná násilie, boj a trest. Dá sa tým potvrdiť, že násilie nie je len problém islamu, ale všeobecne náboženstva? Nakoľko súvisí problém islamského násilia s náboženstvom? Je to v podstate rovnaké násilie ako v Biblii? Treba k tomu uviesť niekoľko poznámok:

1. Rôzne príčiny násilia

Je to nielen ideológia, ktorá vedie k násiliu, je to tiež rôzne sociálne prostredie, istý spôsob výchovy a osobnostná konštelácia, čo je priaznivé pre násilie. Ľudia, ktorí sú schopní takýchto atentátov, žijú vo zvláštnych psychologických okolnostiach: Sú uzavretí v nejakých iných názoroch a roky naočkovaní extrémne zjednodušenou schémou priateľ-nepriateľ.

Dve odvážne študentky počas dvoch rokov robili interview v libanonskom väzení s väznenými teroristami. Je pozoruhodné, že všetci teroristi sa zhodli, že buď mali alebo bezcitných otcov, alebo ich vôbec nemali. Podobne píše aj psychológ Ahmad Mansour vo svojej novej knihe Generation Allah (Generácia Alaha): „Často vidíme u radikálnych salafistov[1], že im chýba vzor otca a že prežili osobné krízy.“

Islamský teror dokonca naráža na pravidlá Islamu: Smrť civilov, zvlášť nebojujúcich žien, je zakázaná podľa ahadith (Al-Buchary, č. 3015): „V boji, ktorý vedie posol Alahov, Alahove požehnanie a pokoj na ňom, sa nájde mŕtva žena. A posol Alahov, Alahove požehnanie a pokoj na ňom, zakazuje zabíjať ženy a deti...“ Mnoho hrozného, čo sa v mene islamu deje napriek tomu, treba tiež vysvetliť zo životných okolností atentátnikov.

Zo srdca si prajem, aby mnohí moslimovia poznali Boha Otca Pána Ježiša a mohli Ho prijať, lebo je to aj pre kresťanov jediná cesta, ako prekonať negatívne skúsenosti s vlastnými otcami a byť zmierení.

Pavol píše v liste Efežanom (3,14-15): *„Preto zohýnam kolená pred Otcom, od ktorého má meno každý rod[2] na nebi i na zemi...“* Čím viac sa ľudia vzďaľujú od Boha, je aj ich predstava otcovstva vzdialenejšia podstate Boha. V konečnom dôsledku to škodí deťom. Žijú v strachu z otcov, ktorí s nimi zle zaobchádzajú a ich zneužívajú. Následkom

1 Salafizmus je širšie hnutie sunitského islamu, ktorého radikálnou zložkou sú džihádisti. (pozn. prekl.)

2 gr. otec pater, rodina patria, preto niektoré preklady *otcovstvo* (pozn. prekl.)

tohto strachu je niekedy hnev, ktorý ich robí schopnými nepochopiteľných činov.

Prečo sa ale spájajú v súčasnosti títo teroristi s islamom? Môže to byť tak, že viera islamu má málo spoločného s násilím v mene boha?

2. Rozšírenie náboženstva a násilie

Hoci sa v mene náboženstva viedla vojna, malo to niečo dočinenia s náboženstvom. V **Starom zákone** boli totiž vojny, ktoré prikázal Boh, ale boli súčasne ostro ohraničené. Kráľ Dávid mal prísne zakázané budovať stálu armádu alebo viesť svojvoľné dobyvateľské vojny. Vojny sú Božou záležitosťou a vždy len *ultima ratio*[3] ako protilátka proti krutému a nebezpečnému správaniu, ku ktorému sa nedá inak pristupovať. Vojna a misia sa v Starom zákone nikdy nespájajú. Nebola žiadna vojna, aby boli okolité národy obrátené na správnu vieru.

V **Novom zákone** je táto línia ešte dôslednejšie vyznačená. Jedinou zodpovedajúcou reakciou na násilie je láska, zvlášť ku nepriateľom. Cenou je vlastný život, tak ako to žil sám Ježiš – martýri sú v dejinách Cirkvi ľudia, ktorí stratili svoj život, lebo nenásilne svedčili o svojej viere. Vojaci sa nechápu ako martýri. „Svätá vojna" (džihád) je významná téma v islamskej teológii. Islamská teológia rozdeľuje svet na krajiny s islamskou vládou – Dar-al-Islam, „dom islamu" a krajiny, v ktorých islam nevládne Dar-al-Harb, „dom vojny".

Posledné sa musí stať nad všetkými islamskými štátmi, lebo nárok koránu sa týka všetkých ľudí. Alah požaduje podriadenie (arabské slovo: islam). Každý človek musí poslúchnuť túto požiadavku, skôr alebo neskôr, dobrovoľne alebo z donútenia. Objednávka islamu je univerzálne rozšírenie šaríe, islamského práva. Až keď vládne islamský zákon a ľudia ho plnia, islamská misia je ukončená, Alahovi je podriadený celý svet. Pri podmaňovaní si neislamských území ide o určitú formu islamskej misie.

3. Raj pre martýrov

V tomto bode sa líši ako židovská, tak i kresťanská teológia od islamskej. Násilie v Starom zákone nie je to, čo si zaslúži pochvalu. Dokonca kráľovi Dávidovi Boh sám odmietol dovoliť stavať chrám, lebo mal príliš veľa krvi na rukách. V Novom zákone nie je násilie niečo, čo by malo byť v nebi odmenené – naopak, odmena je prisľúbená tým, ktorí žehnajú nepriateľom a prajú im dobro. (Lk 6,35; Mt 5,44)

3 posledná krajná možnosť (pzn. prekl.)

V islamizme je to inak. Mohamedovým príchodom do Mediny (r. 622) sa menia súry, ktoré prijal od Alaha: z povzbudenia k trpezlivosti na výzvu k boju. Prívrženci Mohameda verili jeho teológii svätej vojny, ktorej odmenou je korisť teraz a raj potom. S veľkou dynamikou a nepochopiteľnou rýchlosťou po Mohamedovej smrti ovládli veľké časti Blízkeho východu a napádali neskôr aj Španielsko a Konštantinopol (dnes Istanbul). Dvakrát boli blízko k tomu, aby si podmanili celú Európu. Motivácia zomrieť za vieru a tým okamžite vstúpiť do raja dávala bojovníkom nezvyčajnú silu. O tom svedčia rozprávania z tej doby. Z ahadith (Al-Buchari 2787): *Abu Huraira oznamuje: Počul som Alahovho posla, nech je na ňom Alahove požehnanie, povedať: Ten čo sa vydal na cestu Alahovu džihád – Alah pozná dobre tých, čo podnikajú jeho cestu džihád – je podobný tomu, ktorý sa neustále postí a modlí. A Alah dá mudžahídovi na jeho ceste výzbroj k tomu, aby buď zomrel a mohol vojsť do raja, alebo ho nechá vrátiť neporušeného s odmenou alebo korisťou.*

Boli dokonca doby islamskej dogmatiky, v ktorých sa myslelo na to, že zaradia svätú vojnu ako šiesty stĺp islamu, vedľa vyznania viery, pôstu, modlitby, almužny a púte.

4. ALE: Človek je viac, ako jeho náboženstvo

Je fatálny, chybný záver, ktorý by sa dal spraviť z tejto krátkej úvahy: Báť sa moslimov, „homo homini lupus", básnil kedysi rímsky básnik Plautus: „Človek je človeku vlkom." Násilie je strašné, a to sa nájde v každej ideológii a náboženstve, a napokon aj v ateizme a kapitalizme – je všade, kde sú ľudia.

Dve svetové vojny v 20. storočí neboli z islamu, ale z prehnaného nacionalizmu t.j. ateistickej nacionálnej ideológie. Ďalšie milióny ľudí zomierali pre ateistický komunizmus v Rusku, Číne a mnohých iných krajinách. Islam nie je vinný zo všetkého a nie vždy zapríčiňuje násilie.

Preto sa nik nemusí báť moslimov viac alebo menej ako ostatných ľudí. Sú to ľudia ako my s obavami aj nádejami, ako my s náboženskými pocitmi, a presne tak nekonečne milovaní Bohom – ako my. Potrebujú našu pomoc, keď sú na úteku pred násilím, keď hladujú a mrznú, keď potrebujú prácu a príjem. V nich nás stretáva Ježiš, a čo im my robíme, robíme to pre samotného Ježiša.

Kto sa pýta, či ide o moslima, prv než je pripravený pomôcť, neporozumel evanjeliu. Pavol hovorí, že to nehrá žiadnu rolu, ktorý zákon mám za správny, keď ho tak či tak prestupujem (Rimanom 2-3). Ani Šaría alebo Tóra ani kresťanská tradícia nespasia človeka, ale len Ježiš Kristus.

URLICH NEUENHAUSEN,
VEDÚCI FORUM WIEDENEST
Z OFFENE TÜREN 1/2016
PRELOŽIL JÁN ČÍŽ

Současní uprchlíci
a biblický pojem příchozí

V roce 2015 zahýbala celou Evropou migrační vlna cizinců vesměs z Malé Asie, která pravděpodobně nemá v dějinách lidstva obdoby. Velikostí možná srovnatelná s migrací starověkých Izraelitů z Egypta do zaslíbené země s tím rozdílem, že oni se vraceli domů. Pokud bude tato migrace pokračovat, může být nejpočetnější v celých dějinách, o které víme. V listopadu jsem byl 14 dní v zahraničí a neměl jsem možnost sledovat naše zprávy, ale pouze zprávy zahraničních televizních společností. Prakticky byly jejich obsahem pouze: migrace do Evropy, teroristické útoky, Islámský stát a reakce politiků na tyto poslední události. Zkrátka to, co se dnes děje v souvislosti s přílivem cizinců do Evropy, hýbe celým světem. Protože se ke křesťanství hlásí na světě asi třetina obyvatel, musí to hýbat i světem křesťanským.

Tedy i my, křesťané, hledáme vysvětlení toho, co se kolem nás děje a taky se ptáme. Jaký máme mít k migrantům postoj? Otázky vznikají hlavně z toho důvodu, že se do křesťanské Evropy dostává spolu s migranty jiné náboženství, které nás, křesťany, zneklidňuje. Zaznamenávám, že křesťané většinou zaujímají postoj vstřícný, tj. postoj sociální pomoci těmto lidem s odvoláním na následující biblické texty:

- podobenství o milosrdném Samařanovi;
- výzvy k milosrdenství vůči příchozím, protože i Židé byli v Egyptě příchozí;
- výzvy k pomoci chudým, sirotkům a vdovám, protože i Pán Ježíš pomáhal;
- zlaté pravidlo: „jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, jednejte i vy s nimi“.

Přestože nejsem xenofobní člověk, dívám se na současné migranty pohledem nejen biblickým, ale i pohledem občana Evropy se smyslem pro realitu. Stát za biblickými texty a neanalyzovat je, by bylo povrchní. Nemůžeme přijímat názory většiny, aniž bychom události podrobně zkoumali, a to jak z pohledu Bible, tak i z pohledu důvěryhodných lidí se zkušenostmi, lidí znalých detailů a odborníků na dané oblasti života. Dovolte mi, abych Vám, čtenářům časopisu, můj postoj sdělil a tím Vás současně vyzval k přemýšlení a hledání správného postoje k situaci, kterou prožíváme.

Jak se tedy na tuto migraci dívám (píši o migrantech – ekonomických turistech, ne o uprchlících, kteří utíkají před válkou a násilím a potřebují pomoc):

A. Pohled občana:

1. Nejde o uprchlíky. Člověk, který před něčím prchá, si neklade podmínky přijetí, ale je rád, že dostane azyl. Nevybírá si, jakou má dostat stravu, jak má vypadat uprchlické zařízení, jak dlouho v něm bude. Zpravidla je rád, že si zachránil život.

2. Za migrací někdo stojí. Není samo sebou, že zvedne kotvu v jednom roce téměř milión lidí, zvlášť když nepokoje v Sýrii a jiných zemích trvají několik let. Ten někdo má své sobecké zájmy a cíle. Je za tím politická destabilizace Evropy, šíření islámu, zájmy mafií převaděčů, ekonomické vysávání zemí s vyspělou sociální politikou? Nevíme. Musím se zeptat, kdo financuje tranzit přes moře, chytré mobily a značkové oblečení migrantů, jejich peněžní hotovost? Ale také, kdo zneužil tolik tragických událostí, množství válek, ISIS a především rozpad státu v Sýrii a v Libyi a využil to k obchodu s lidských neštěstím, který hodně vynáší?

3. Chování agresivních migrantů je nepřijatelné. Je dobré zhlédnout videa a vyslechnout svědectví, která dokumentují stav míst, kudy procházeli a dát na svědectví lidí, kteří s nimi přišli do kontaktu. Vidět vagóny, kterými cestovali, místa, kde se utábořili, jejich agresi vůči pořádkovým službám, opovrhování nabízenými potravinami. Znovu připomínám, že nepíši o ženách, dětech, nemocných, kteří pomoc potřebují. Je tedy nutné dát nejen na svědectví humanitárních pracovníků, kteří vidí lidskou bídu, ale vyslechnout také svědectví lidí, kteří např. navštívili azylová zařízení.

4. Jde politikům zemí, kteří cizince zvou, skutečně o sociální pomoc potřebným? Přece by nerozdávali kapitál vlastní země jen tak?

5. Islámský stát, jak jej média nazývají, není žádným deklarativně uznaným státem. Je to společnost radikálních islamistů, kteří nemají se státem nic společného. Kritéria státu jsou definována v Konvenci o právech a povinnostech států z Montevidea, která byla podepsána roku 1933. Podle této mezinárodní konvence je stát subjektem mezinárodního práva splňující tato kritéria:

- stálé obyvatelstvo,
- vymezené státní území,
- státní moc – vláda a státní aparát,
- schopnost vstupovat do vztahů s jinými státy (tzv. mezinárodněprávní subjektivita).

  Stát musí být uznán OSN.

B. Pohled křesťana

1. Biblický pojem „příchozí“, znamená cizince a přistěhovalce bez občanského práva, který se v zemi usadil jen na čas nebo i natrvalo. Izraelci byli sami příchozími v Egyptě, a proto měli zacházet laskavě s příchozími ve své zemi. Příchozí se však musel podrobovat ustanovením Zákona, ale k náboženským povinnostem nebyl nucen. O své živobytí se musel sám přičinit. Josefovi bratři si šli do Egypta obilí koupit, Rút na poli Bóaze klásky sbírala, nikdo jí je nedal, Židé neměli sklízet úrodu do posledního zbytku, aby se na poli dalo paběrkovat, což byla opět práce potřebného. Pomoc se nevynucuje, o pomoc se prosí a s vděčností přijímá.

2. Ze způsobu, jak pomáhal Pán Ježíš Kristus, se můžeme poučit:

- Jeho pomoc měla duchovní podstatu a nebyla samoúčelná. Pomoc tělesná byla jejím doprovodným jevem. Při pomoci poukazoval na hřích, Boží oslavu, rozlišení pozemských a nebeských hodnot. To potvrzuje citát Sk. 10,38: „Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblově, neboť Bůh byl s ním.“ Bránil se uzdravování „na objednávku“ a kdykoliv to bylo potřeba. To ovšem nevylučuje, že bychom měli potřebným pomáhat nezištně.
- Náboženství, které migranti vesměs

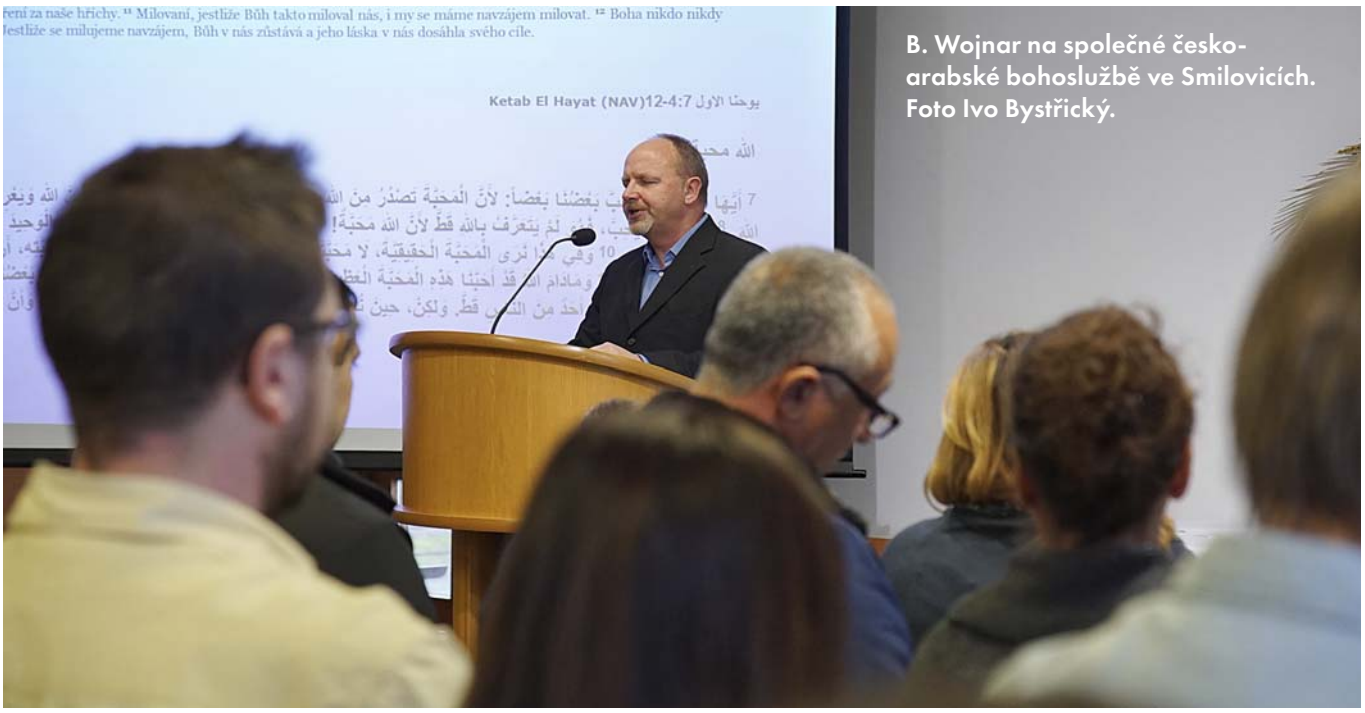

B. Wojnar na společné česko-arabské bohoslužbě ve Smilovicích. Foto Ivo Bystřický.

vyznávají, tj. islám. Jeho militantní projevy, vyzývající k vraždění jinověrců, ateistů a Židů, jsou ďábelské. Netrestá pedofilii, ponižuje ženy, umožňuje vraždy a týrání v rodinách. Je potřeba tato fakta zveřejňovat, neskrývat se před nimi a lidi, kteří jsou toho schopni, jako migranty nepřijímat.

- Ježíšova pomoc byla jednorázová, spojená s jeho zvěstí. Když v jednom dni nasytil zástup, poslal ho druhý den pryč, ať se živí sami a nehledají Ho kvůli chlebu. K proměnění vody ve víno došlo pouze v Káně, o dalších zázračných svatbách si nečteme. U rybníka Bethesda bylo množství nemocných, ale Pán pomohl jenom jednomu.
- Ježíš Kristus se vyjádřil: „není slušné vzít chléb dětem a dát jej štěňatům“. Máme kolem sebe vyřešenu otázku našich spoluobčanů či našich dětí? Matek samoživitelek, Klokánků, nemocí dětí, které nehradí pojišťovny?
- Když Pán Ježíš pomáhal, nezval lidi do Betléma, nebo do Jeruzaléma, ale pomáhal v místě, kde žili. Pokud chceme pomoci, pak pomozme v místech, kde potřební žijí. Pomáhejme způsobem, který bude dlouhodobý a účinný, tj. zvýšením vzdělanosti, pracovními příležitostmi, předáním zkušeností, stavbami nemocnic, škol a šířením základů křesťanství, které vede k odpovědnosti a práci, ne k fatalismu.

3. Bůh „hladové nasytil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou“ (Lk 1,53).

4. „Bůh zjednává právo sirotku a vdově, miluje hosta a dává mu chléb a šat“ (Dt 10,18). O to větší práva dává jistě těm, kteří pomoc nabízí. Pak má tedy stát, který migranty přijímá, právo na to, aby se legitimovali a nechali si udělat otisky prstů. Podobně se legitimovali i Josefovi bratři: „Jsme bratři, synové jednoho muže z kenaanské země.“

5. Bůh sledoval přívětivostí k příchozím vyšší cíl: přijetí víry v Boha Hospodina. Příkladem toho je Rút. Patřila mezi příchozí a vyznávala: „Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem.“ Díky Božímu působení se s takovým vyznáním občas setkáváme i u současných migrantů do Evropy.

Nechme se poučit historií. Lehkovážné přijímání migrantů z kolonií některými evropskými zeměmi bez jejich včlenění do místní kultury (v případě Evropy do křesťanské kultury) vede druhou, či třetí generaci těchto imigrantů k hledání původních kořenů, tradic a víry. Prožívají-li frustraci a nepřijetí většinovou společností, může to u nich vyvolávat vztek a někdy i násilí. Na druhé straně se pak právem setkáte s názorem: Proč by se v České republice měly stavět mešity a tolerovat tak náboženství, které je nehumánní a agresivní? Což vede ke zjednodušenému závěru: Buď budou migranti konvertovat ke křesťanství, nebo ať raději zůstanou v komunitách a zemích, které jsou jim blízké.

C. Závěr

V článku zdůvodňuji svou vyhraněnost vůči postojům mnohých, kteří chtějí pomáhat za každou cenu a neuvědomují si souvislosti. Určitě nejsem xenofobní. Rád pomohu, kde je pomoc nutná a neptám se na vyznání toho, komu pomáhám. Nechci ale, aby pomoc nepromyšlená a plošná byla zneužívána. Kromě materiálních a sociálních hledisek, by měla sledovat i vyšší cíl, totiž nápravu a změnu k trvalým hodnotám.

Věřím, že migrace do Evropy je pod Boží kontrolou. Zatím nevíme, co tím Bůh sleduje. Možná tím připustí větší konfrontaci křesťanství s islámem. Možná dovolí tříbit křesťany a oddělovat zrno od plev.

Biblická podobenství o milosrdenství Samařana nebo otce marnotratného syna jsou nám příkladem v pomoci slabým, zkrachovalým, potřebným, kteří jsou v nouzi. Zároveň však máme být opatrní, aby pomoc nebyla zneužita. Proto je na nás, abychom prosili o Boží moudrost ke správnému rozsuzování situací, do kterých se dostáváme. Jsem otevřený k diskusi i k hledání objektivního pohledu na migraci do Evropy a hledání správného, tj. křesťanského a lidského postoje k ní.

Děkuji za připomínky bratřím, které jsem o to požádal.

PAVEL DAVID

O síle křehkosti a dalších protikladech

Sněženky – symbol křehkosti a vnitřní síly

Je slunné sobotní dopoledne, všechno mě to táhne někam ven, na dlouhou a vydatnou předjarní procházku, ale pro tentokrát to vypadá spíš na důkladný úklid. Paprsky hřejí a šimrají na tváři, ale také nemilosrdně odhalují nánosy prachu, závojíčky pavučin i zatlapkaná okna – všechno, co se během dlouhé zimy nahromadilo. Jdu na verandu, abych vyprášila deky, a můj pohled padne na záhon pod torzem staré meruňky. Ještě před týdnem z něj jen nesměle vykukovaly zelené prstíky, teď se na něm hrdě bělají hlavičky sněženek a lačně rozevírají lístky z přívalu tepla. Neodolám a jdu se pokochat blíž. Kdybych byla šlechtična a měla svůj erb, jistě bych si do něj nechala vetknout tyto jedinečné kvítky. Jsou symbolem něhy a křehkosti spojené s neobyčejnou urputností, vytrvalostí a vnitřní silou.

Skrytý potenciál

Sněženky nevidíme jen na slunných předzahrádkách. Nezastaví je ani chlad stinných míst, tvrdá sněhová krusta ani noční mráz. Vždycky znovu přemýšlím, proč je Stvořitel nevybavil nějakou příhodnější „tělesnou konstitucí“. Proč nejsou mnohem tužší, pevnější a odolnější... Snad abychom si uvědomili, že k tomu, aby mělo něco neobyčejný potenciál, to nemusí hned navenek i tak vypadat, ani na sebe upozorňovat pronikavou vůní. Že ledy se mnohdy neprorážejí nárazem, ale spíš vytrvalým jemným působením. Naplňuje mě to rok co rok nadějí, že křehkost je součástí Jeho plánu, že se není za co stydět ani proč se bát. Trhám si kytičku, balím ji do lístků břečťanu a nesu domů do vázičky. Dám si ji do té nejmenší, z křehkého tenkého skla.

Křehké bývá vzácné

Běžná domácí sobota se rozjela naplno a večer toho mám po celém pracovním týdnu tak akorát dost. Manžel nám oběma nalévá dobré bílé víno do našich oblíbených skleniček. Jsou to repliky renesančních pohárů ze zeleného skla. V průběhu let už se nám „historických kousků“ různých tvarů a velikostí na poličce sešla pěkná řádka, ale na víno máme tyhle nejraději. Víno v nich jiskří, při přípitku krásně zvoní, dobře padnou do ruky, jsou krásné na pohled, a když z nich pijete, připadáte si téměř královsky. Jsou to vzácné kousky, křehké a originální. Možná by si zasloužily být uloženy spíše za sklem ve vitríně, ale u nás stojí na dřevěné poličce a používáme je raději než kterékoli jiné. Přesto se za ta léta rozbila jenom jedna.

S křehkostí musíme umět zacházet

Křehké skleničky však nejsou jen pro jedinečné okamžiky. Můžete z nich pít vlastně pořád, jenom musíte vědět, jak s nimi zacházet. Snesou denní použití, horkou vodu a vypadají nádherně, i když je naplníte jen obyčejnou vodou. Jen s nimi nesmíte nikde klepnout, vystavit je prudkému nárazu či prudké změně teplot. Jsou křehké... O co jednodušší by bylo používat plecháček nebo plastové nádobí. Ale uznejte sami, kdo z nás si nalije víno do plecháčku? Křehkost tedy neznamená nepoužitelnost, jen vyžaduje určitý způsob zacházení a je třeba s ní počítat. Křehkost s sebou nemusí nést nežádoucí exkluzivitu, může přinášet ozvláštnění všedního okamžiku.

Křehkost a pocit nedostatečnosti

Ani my nežijeme ve vitrínách, je potřeba fungovat od pondělka do neděle, od rána do večera, čelit potížím, úskalím, výzvám. Zjistíte-li, že vaše duše má víc broušených plošek a filigránských ornamentů, než jste o sobě kdy tušili, a až život sám vám napověděl, že materiál, z něhož jste stvořeni, je méně odolný, než jste si mysleli, pak možná zápasíte s pocity zahanbení a nedostatečnosti. Možná potřebujete hodně spát, občas vás bolívá hlava či žaludek, možná dlouho nad věcmi přemýšlíte a zasahují vás hlouběji, než byste chtěli. Možná se srovnáváte s ostatními, mnohem výkonnějšími a stabilnějšími, a máte silné nutkání se za sebe stydět. Třeba si i masochisticky pročítáte biblické úseky o ženě statečné či velkých mužích víry a už jen pomyšlení na to, co všechno zvládli, vám bere sílu dát jen nádobí do myčky.

Křehkost důstojnosti a „zbožné“ pasti

Pokud pro vás biblické pravdy už nejsou povzbuzením a upokojením,

ale neustálým zdrojem sebeobviňování a skepse, když se vám hlavou honí: „Tohle já bych nikdy nedokázal/a, na tohle bych nikdy nesebral/a sílu," pak to sice může působit zbožně a dokonce i velice pokorně, přesto se v tom skrývá důmyslně nastražená past. Past pochybování nad dokonalostí stvoření a past srovnávání. Mezi srovnáváním se a následováním dobrého příkladu je totiž propastný rozdíl. Bohem dané pravdy nás zcela jistě mají usvědčovat z hříchu a jitřit naše svědomí, ale určitě nemají útočit na naši hodnotu.

Vědomí správné cesty místo srovnávání

Příběhy lidí, v jejichž životě se projevila Boží moc, vedou k naději, že tomu tak může být i v našem životě. Bibličtí hrdinové, stejně jako lidé, kterých si pro jejich život v Kristu a s Kristem vážíme, nám mají přinášet dobrý příklad, inspiraci k následování. K tomu, abychom si stezku, kterou oni už prošlápli, zkusili projít také. Ovšem s vědomím: třebaže se vydáme po stejné cestě, můžeme zažít, cítit i vnímat jiné věci. Možná budeme potřebovat víc zastávek nebo půjdeme jinou rychlostí. Možná dokonce dorazíme jako poslední, ale zato si vychutnáme hrst ostružin a najdeme pár hříbků. Podstatné přece je, že jdeme dobrým směrem.

Vzepřít se útokům nepřítele

Tendence stále se srovnávat není záležitostí, které bychom se zbavili v jediném okamžiku. Jsem však přesvědčená, že s Boží pomocí se s ní lze vypořádat. Je to okraj hlubokého srázu, a pokud nechceme zažívat neustálý „sešup", měli bychom si na ni vědomě dávat pozor. Vzepřít se jí, odhodit ji – což jsou výrazy, které Bible používá tehdy, když nám radí, jak se zachovat tváří v tvář útokům Božího nepřítele.

Přijmout vlastní křehkost a obdarování

Smiřme se se svými limity, či lépe – vezměme si je za své. Vždyť jsem-li utvořen ze skla nebo z porcelánu, opravdu se nehodím ke zdolávání osmitisícovek. Netrapme se tím, k čemu se nehodíme, ale mějme touhu zjistit, k čemu jsme „jako stvoření". Na druhou stranu nemějme svou křehkost jako prostředek k vymlouvání se či k alibismu. Ono se i s porcelánem (dobře zabaleným do mnoha vrstev) dá vyrazit alespoň do základního tábora, a tam uspořádat piknik, jaký hora ještě neviděla.

A tak pozdvihněme číše i pomyslný štít s emblémem sněženky a bojujme svůj boj, stojíme přece na straně Vítěze.

Srdečně

PETRA ELIÁŠOVÁ

NADACE

Nesete Dobrou zprávu? Ucházejte se o grant u F-nadace!

F-nadace podporuje:

– propagaci pořádání kursů Alfa
– práci lektorů na školách v programech:
1) ***Nová generace na dobré cestě***
2) ***Najdilektora.cz***
– vzdělávání křesťanských učitelů a lektorů pro primární prevenci a etickou výchovu
– pořízení evangelizačních materiálů

F-nadace vyhlásila výběrová řízení a přijímá přihlášky:

do 20. 4. 2016 pro podporu lektorů

do 20. 5. 2016 pro ostatní programy

www.f-nadace.cz/granty-2016-17.

Velké přání člověka,

který je od dvou měsíců života nevidomý

Nevidomý už jako nemluvně

V Domově pro seniory Sociálních služeb města Třince žije od roku 2002 Marián Kocúr. Narodil se v srpnu roku 1955 ve slovenské obci Skalité blízko českých hranic. Když mu byly dva měsíce, dostal vážnou mozkovou nemoc a následkem toho úplně ztratil zrak. Pro jeho rodiče bylo velmi těžké přijmout, že jejich syn zůstane po celý svůj život nevidomý. Žili v naději, že postupem času se dítěti zrak vrátí. Ke zlepšení jeho zraku však nedošlo ani po sedmi letech. Rodiče se tedy museli smířit s tím, že jejich syn bude do svých čtrnácti let vyrůstat v ústavu pro nevidomé, aby tam získal základní vzdělání a naučil se číst a psát Braillovým slepeckým písmem.

Rozhlas - spojení se světem i s Bohem

Na léta strávená v ústavu pro nevidomé nemá Marián dobré vzpomínky. Péče o děti byla zanedbávána, chyběl cit a vztah pracovníků ústavu ke svěřencům. S velkou radostí v srdci se 25. června 1969 vrátil z ústavu domů k rodičům a sourozencům do prostředí plného lásky a porozumění. Podstatnou část informací o dění ve světě získával v této době z rozhlasu. S velkým zanícením poslouchal křesťanské programy a slyšel evangelium, radostnou zvěst o spasení v Pánu Ježíši Kristu. Díky tomu uvěřil Ježíši, prožil znovuzrození a získal radost ze spásy. Na toto období života vzpomíná Marián jako na to nejkrásnější.

Ztráta rodičů a domov pro seniory

Po roce 1989 přišly do Mariánova života zkoušky. Jeho otec onemocněl těžkou zákeřnou nemocí a 5. května 1994 ve věku 71 let zemřel. Marián v něm ztratil blízkého člověka, který byl jeho zrakem. Zůstal doma ve Skalitém jen s matkou, která v roce 1996 rovněž onemocněla a musela být umístěna do domova důchodců v Čadci. Marián se tedy přestěhoval k sestře do Třince a v roce 2002 našel místo v domově pro seniory v Třinci.

Bohoslužba - vykročení ze stereotypu

Život v Domově pro seniory mu přijde stereotypní a monotónní, vždy se však těší na společenství věřících lidí na sobotních bohoslužbách a na středečních evangelizačních shromážděních a při studiu Bible. *Do shromáždění věřících mne vždy vodil bratr Josef Kantor. Byl to velice zbožný člověk, k mé lítosti v prosinci roku 2012 nečekaně zemřel. Bratr Josef byl mýma očima, všude, kam jsem potřeboval, mne zavedl. V životě to neměl lehké, v mládí při výkonu vojenské služby v komunistickém Československu byl pronásledován a šikanován za svou víru v Pána Ježíše Krista například tím, že mu nebyl dovolen normální spánek. Celý následný život pak trpěl poruchou spánku,* vypráví Marián.

Kóma, zvláštní duchovní zkušenost a výzva církvi

Potom se začal sdílet s tím, co prožil před dvěma roky: *„V lednu 2011 jsem onemocněl těžkým zápalem plic. Podle lékaře jsem neměl žádnou naději přežít a uzdravit se. Upadl jsem do kómatu a prožíval jsem zvláštní realitu v nebi. Nevím, zda to byl sen nebo zvláštní vidění. Slyšel jsem provolávat: „Ježíš Kristus je Pán!“ Osoby, které ta nádherná slova provolávaly, jsem neznal. Ale toužil jsem tam zůstat. Nechtěl jsem se vracet do všednosti života. Chtěl jsem být na tom nádherném místě a poslouchat ty krásné chvalozpěvy. Ve chvíli, kdy jsem se probudil z kómatu, jsem cítil zklamání z návratu do reality zde na zemi. Vím však jistě, že to, co mi bylo zjeveno, se pro mne na věčnosti stane skutečností.*

Proto chci lidem vzkázat, aby zanechali zloby, dokázali odpouštět, aby usilovali o život ve víře ve spasení v Pánu Ježíši Kristu. On je Pán a jemu patří sláva. Velice si přeji, aby služba evangelizace byla vykonávána ve všech domovech seniorů v České republice a také na Slovensku. Přál bych si, aby věřící lidé a také církve byli aktivní ve zvěstování poselství spásy v Ježíši Kristu v domovech pro seniory.

Současní senioři prožili celý svůj aktivní život v ateistické společnosti, která věřícími lidmi pohrdala. Víra v Boha Stvořitele a Spasitele byla prezentována jako něco zpátečnického a překonaného. Dnes máme svobodu k duchovní službě evangeliem a v celé vážnosti platí slova našeho Pána (Mt 28,18n): „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky.“

Spása je ze slyšení evangelia a radost z prožívané naděje

Životní zkušenost, kterou Marián prošel, dodává jeho slovům přesvědčivost a nevšední naději: *Spasení je přece ze slyšení evangelia. Jen v Pánu Ježíši Kristu je naše věčná budoucnost. Vím, že když se setkám v nebi s Pánem Ježíšem, budu ho vidět. Tady na tomto světě nemohu vidět barvy, nevím, jak vypadá obloha, slunce, měsíc, hvězdy, ani jak vypadá blízký člověk. Zde na zemi vidím Pana Ježíše Krista jen svým duchovním zrakem, ale na věčnosti ho uvidím tváří v tvář, protože v Prvním listu Korintským (2,9) je napsáno:*

> ***Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.***

Na toto setkání se těším a raduji se i z toho, že v nebi se už nebudu muset s žádným blízkým člověkem loučit. Tato radost mi dává sílu žít tady na zemi se svým postižením. Každý prožíváme život na svůj způsob. Vy jako vidoucí, já jako nevidomý, ale každý člověk na této zemi potřebuje ke svému spasení Pána Ježíše.

Evangelium seniorům

Chci proto vyzvat věřící, kteří prožívají potřebu sloužit starším lidem a také všechny církve v České republice a na Slovensku, aby sloužily evangeliem ve všech domovech pro seniory, aby ani jeden domov nebyl opomenut. Dnešní doba svobody hlásání evangelia je tomu velice příhodná.

ZAPSAL ZBYŠEK NIEMIEC

Vzpomínka na sestru Jarmilu Vrábelovou

Ve vysokém věku 90 let (7. října 1925 - 6. února 2016) nás předešla na věčnost sestra Jarmila Vrábelová ze sboru ve Vsetíně. Pocházela z Nového Hrozenkova – Vranče na Valašsku z početné rolnické rodiny. Vyučila se jako obchodní příručí a nastoupila práci ve Vsetíně.

Se svým budoucím manželem Ondřejem se poznali na taneční zábavě. Byl sportovec, boxoval za Sokol Valašské Meziříčí. Byl sirotek, vychovávali ho manželé Korytářovi ve Valašském Meziříčí. Byl vyučený, pracoval jako soustružník v Mikrofoně, pozdější Tesle Valašské Meziříčí. Brzy se vzali a našli si bydlení ve Vsetíně: On si udělal dvouletou strojnickou školu a začal pracovat jako konstruktér nářadí ve vsetínské Zbrojovce, Jarmila pracovala v obchodě. Bydleli ve zbrojováckém bytě v Kolonce. Přišly děti, v roce 1948 syn Ondřej, v roce 1951 dcera Jarmila. Později přesídlili do činžáku u trati na Trávníky. Zde taky sestra pracovala v obchodě potravinami Pramen.

Brzy po svatbě na svědectví své nevlastní matky paní Roziny Korytářové a dalších Ondřej uvěřil ve spasitelné dílo Pána Ježíše Krista. Za nějaký čas ho následovala i manželka. Začali chodit do shromáždění ve Vsetíně, které tenkrát hodně podporoval bratr Josef Pábel. Tam se vytvořila skupinka bratrů a sester, kteří položili základ dnešního společenství Křesťanského sboru. V tomto sboru pak strávili celý svůj zbývající pozemský živo. Bratr Ondřej se postupem času stal jedním ze starších tohoto sboru a také odpovědným bratrem před státní správou.

Oba pocházeli z rodin s katolickou tradicí. Když se od ní odklonili, prožívali ze strany svých sourozenců nepochopení. V roce 1958 při prověrkách ideologické způsobilosti zaměstnanců Zbrojovky bratr Vrábel otevřeně sdělil svůj postoj k životu, načež byl jako náboženský živel a rozvraceč socialistického světového názoru ze zaměstnání vyhozen. Našel si práci v MEZu jako konstruktér a později jako technolog, sestra Jarmila pracovala jako prodavačka v podnikovém bufetu.

Jarmila Vrábelová se dožila v péči své dcery Jarky skutečně požehnaného věku. Odešla tiše. Svou rodinu a spoluvěřící velice milovala. Do poslední chvíle ji velice těšily staré bratrské písně. Pamatovala si přesně slova, dovedla je recitovat. Krásně jí zazpívali nedlouho před smrtí Petr a Hela Turoňovi a vsetínská mládež.

ONDŘEJ VRÁBEL

K této vzpomínce syna zesnulé, Ondřeje, rád připojím i hrstku vlastních vzpomínek na sestru Vrábelovou. Znám ji vlastně už od svého dětství. Vím, že tehdy jsem se jí trochu bál – působila na mne (dost hyperaktivní dítě) přísným dojmem.

Moc hezké vzpomínky však mám z doby, kdy jsem měl kolem maturity - v 19 letech. Tehdy jsem trávil „svatý týden“ u Vrábelů ve Vsetíně, kde jsem se učil na maturitu - buď na balkoně v „Hájence“, anebo u splavu na Ohradě. Moc krásné byly chvíle, kdy jsme všichni společně s rodiči Vrábelovými (a ještě tetičkou Houdkovou) stříhali papíry z plánografie s nakopírovanými písněmi a skládali zpěvníček pro mladé „Zvučí, zvučí“. Byl to samizdatový zpěvník, který si kdysi udělala brněnská mládež, a mně se moc líbil, tak jsem si od nich půjčil originály a nechal je v Ostravě v Plánografii nakopírovat. Tam nám to nakopírovali na papír formátu A0. Museli jsme pak jednotlivé stránky stříhat a pak nám zpěvníčky bratr Mikuš za režijní cenu svázal. To byla práce, kterou jsme dělali dlouho do noci. Ty zpěvníky jsem pak prodával mladým zájemcům opět za režijní cenu, kterou jsem musel zaplatit za rozmnožování a vazbu. Přesto jsem si pak „vysloužil“ dost drsnou kritiku jedné starší sestry ze Vsetínského sboru, která mi říkala, že když chci pracovat na Božím díle, že to mám dělat zadarmo a ne chtít od věřících peníze. No jo, možná to byla hezká myšlenka, řečená však bez obalu, ale kde jsem já, student bez příjmů, na to měl peníze vzít? Tenkrát jsem to nesl velmi těžce, ale br. Ondřej Vrábel (senior) se mne tenkrát velmi zastal.

Další krásné vzpomínky na sestru Vrábelovou mám z brigád v tiskárně ve Valašském Meziříčí. Těmito brigádami jsme urychlovali vydávání časopisu Křesťanských sborů „Živá slova“, která se před rokem 1989 tiskla právě tam. Pokud se pamatuji, velmi pravidelně se jich účastnila. Tam jsme si při skládání tiskařských archů povídali, zpívali křesťanské písně, bylo to moc fajn! A další vzpomínky mám i z občasných návštěv u Vrábelů doma v Hájence, později na Jiráskově ulici u školy.

Závěr jejího života, kdy byla upoutána na lůžko, nebyl lehký. Nikdy si však nenaříkala a z jejího života vyzařovala vděčnost. Velmi mne potěšila slova jejího syna, přiložená k smutečnímu oznámení: „... Zemřela klidně, bez pochybností, v plné jistotě spasení“.

TOMÁŠ PALA

Ctnosti Pohostinnost

8. díl

Prožít pravé pohostinství je jedinečný zážitek, ze kterého můžeme dlouho čerpat. Cítit se u (známých nebo neznámých) lidí srdečně vítán, smět s nimi vzájemně trávit čas u láskyplně připraveného jídla, moci přitom vést vzájemný rozhovor a cítit, že jsem chápán – to může být maličkou ochutnávkou nebe. Všichni jsme na dlouhé cestě k velkému cíli a potřebujeme stále odpočinek a povzbuzení. Známý teolog Romano Guardini to vyjadřuje pozoruhodně: „To je pohostinnost v nejhlubším smyslu, když někdo umožní jinému odpočinout na cestě do věčného domova." Kdo prožil pohostinnost milých lidí – a to právě i v jiných kulturních kruzích – dovede ocenit její obrovskou hodnotu.

Na druhé straně pohostinnost není jen soukromou výsadou. Může se stát také velkým břemenem, jestliže ji lidé využívají anebo považují prostě za samozřejmost. A v dobách globálních migračních toků dosahuje poskytnutí pohostinnosti rozměrů, které se u jednotlivců a dokonce i u jednotlivých států zdají být už nezvladatelné. Co uděláme s těmi všemi cizinci, uprchlíky a zoufalci, kteří za nepředstavitelných podmínek přicházejí na náš kontinent a plní uprchlické tábory? Z hrůzy před bídou, násilím a smrtí a bez jakékoliv perspektivy opouštějí vlast a svůj majetek, aby utekli do Evropy, do zaslíbené země - máme zavřít hranice? Okamžitě je odsunout zpět? Přijmout je? Vést je dál? Ale kam? Všechny tyto otázky nás vedou k novému přemýšlení o smyslu pohostinnosti.

Z dějin náboženství

Pohostinnost je známa ve všech kulturách. Je to podstatný prvek lidských setkání a je to nesmírně velká morální hodnota. V některých kulturách je považována za nejvyšší projev úcty, který nesmí být zraněn.

Také ve vzájemném setkávání kultur hraje pohostinnost důležitou roli. Překročením do jiného právního území byla třeba pravidla, která chránila jak hostitele před ožebračením stejně jako hosta před přepadením. Za všech dob byli misionáři, putovní kazatelé, žebraví mniši, filosofové, poutníci a cestující odkázáni na pohostinnost jiných. V nejranějším církevním řádu, Didaché (kolem roku 150 po Kr.), byli misionáři vedeni k tomu, aby nebyli příživníky (Did 11-13; srov. Sk 18,3).

Řecko / Řím

Pohostinnost byla v antickém Řecku považována za altruistickou (nezištnou) ctnost a jako projev zdvořilosti vůbec. Na druhé straně se také již brzy prosadilo chápání, že pohostinností byly sledovány politické a ekonomické zájmy. Platila tedy jako určitý druh předběžné dohody o obchodní smlouvě nebo jako opatření, zajištující mír (DNP 794).

V Římě rozlišovali mezi soukromou (hospitium privatum) a veřejnou pohostinností (hospitium publicum). Ta druhá byla vyhrazena senátu a lidu. Zde vzniká samozřejmě také kritika jistého druhu pohostinnosti, která bývala často zneužívána k obchodním setkáním a ke konspirativním cílům. Podvody a jejich krytí při bujných hodokvasech – symposia s vínem, ženami a zpěvem v římském kontextu – vynesly spíše negativní aspekt pohostinnosti jako je nohsledství a klientelismus.

V Bibli

Pro Izraelce byla pohostinnost etickým závazkem (Jb 31,32; Iz 58,7). Protože sami byli hosty v Egyptě, měli přijímat cizince kvůli Bohu, který miluje všechny lidi. „Vždyť Hospodin, váš Bůh... nebere ohled na osobu... miluje hosta... Milujte tedy hosta, neboť jste byli hosty v egyptské zemi" (5M 10,17-19). Toto základní paradigma se odráží i v deseti přikázáních, jejichž povinnosti i požehnání platily i pro cizince. V sobotu budeš odpočívat a nedělat žádnou práci, „ani tvůj host, který žije v tvých branách" (2M 20,10). Hosté a příchozí tedy měli zcela samozřejmě respektovat zákony v zemi svých hostitelů!

Již v 1M 18,1-15 je popsáno, jak se může stát poskytnuté pohostinství osobním zážitkem s Bohem, který otevírá novou budoucnost. Tak získal Abraham – aniž by to věděl – návštěvou Boží důvěru a naději. Jeho pohostinnost nebyla marná. Tuto událost připomíná zřejmě list Židům 13,2 a podle toho povzbuzuje: „S láskou přijímejte i ty, kdo přicházejí odjinud – tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly."

Pohostinnost může zachránit lidský život (1M 19,12-22; 1Kr 17,8-16) a život dát znovu (2Kr 4,8-37). Naopak neposkytnutou pohostinností se můžeme okrást o požehnání, jak nám ukazuje příběh bláznivého Nábala, jehož moudrá žena Abigail svou srdečnou intervencí zabránila Davidovi v krveprolití (1S 25).

Ježíš sám neustále využíval při svém putování Izraelem různým způsobem pohostinnost. Byl lidmi přijímán a nechal se přimět k tomu, aby zůstal na návštěvě (L 24). Na druhé straně musel prožít to, že jej jak jednotlivci, skupiny a nakonec i celý národ odmítli (L 8,37). Tato tragika, že Boží Syn „přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali" (J 1,11), ba dokonce jej zabili, byla zřetelně zmíněna v Ježíšově proslovu (Mt 21,33-45) a později v misijních kázáních apoštolů (Sk 4,10; 5,30; 7,51-60).

Ježíš učil své učedníky, aby přijímali cizince v jeho jménu a řekl, že se tím ujímají jeho samotného (Mt 25,35). Pro rozšíření Ježíšova poselství po jeho vzkříšení se projevila pohostinnost pro svědky Ježíše jako životní nezbytnost (Sk 10,6; 16,15.34; 18,3; 21,16; 28,7). Proto je v Novém zákoně tolik povzbuzení k pohostinnosti (Ř 12,13; Žd 13,2).

Teologicko-eticky

Pohostinnost chápeme jako zvyk přijímat cizí. Umožnit jim nocleh, zajistit jim to, co je k životu nezbytné a zejména zaručit bezpečí, to je znakem vlídnosti a respektu. Ke kultuře pohostinnosti patří její realizace na obou stranách, že člověk osobně přijme na určitý čas někoho jiného ve svém vlastním ochranném prostoru. Toto dění vyžaduje respektování intimní sféry a svobody všech zúčastněných.

Pro křesťany dostává pohostinnost, nad všeobecná etická zdůvodnění, ještě jeden zvláštní význam: Stává se zážitkem Krista a dokonce kritériem

v soudu. „Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa. Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne“ (Mt 25,34.35). Pohostinnost odráží Boží způsob přijetí a obdarování. On je dobrý pastýř, který mně „prostírá stůl před očima mých nepřátel... kalich mi po okraj plní“. (Ž 23) Ostatně i sama Památka Páně je výrazem vzájemného sdílení toho, co nám Pán svěřil. Kdo dává, bohatne. Kdo dává podíl, vytváří společenství.

Prakticky

Soukromě i jako církev smíme (a musíme) se znovu učit přijímat hosty a cizince a osvojovat si kulturu pohostinnosti.

Kdo jednou prožil, jak jsou lidé s migračním pozadím vděční, že jsou pohostinně přijati, anebo kdo byl sám hostem v cizím kontextu, chápe, že je to nejen námaha, ale především radost a požehnání pro něho samotného. A také šance, že přijímá samotného Krista (Mt 25,35).

Pohostinnost nesmírně obohacuje. Kolik skvělých lidí jsme již mohli pohostinností poznat a směli z toho mít užitek. Jaké nové horizonty se nám otevřely! Jakou výzvou jsou nové pohledy na svět a církev z jiného, než našeho vlastního pohledu. Kristus je daleko bohatší a rozličnější než ho prožíváme v naší sborové monokultuře.

Oblasti, kde se můžeme učit, mohou být:

- překonat pocit a vnímání cizinců jako nepřátel
- učit se cizince oslovovat
- vyslovit konkrétní pozvání
- objevovat a podporovat dary pohostinnosti v církvi.

Použité články:

Gastfreundschaft. In: Lexikon für Theologie und Kirche (LTK). Bd. 4. Hrsg. W. Kasper u. a. Freiburg – Basel – Wien: Herder.

Gastfreundschaft. In: Der Neue Pauly. Enzyklopädie der Antike (DNP). Bd 4. 1998. Hrsg. H. Cancik und H. Schneider. Stuttgart – Weimar: J. B. Metzler.

Dodatek překladatele:

Tento článek byl otištěn v Perspektive, časopise německého bratrského hnutí, před více než dvěma lety. Autor nemohl tušit, jakého rozměru nabudou vlny uprchlíků z různých, hlavně muslimských států do Evropy, kdy za jediný rok do Evropy přibylo více než milion uprchlíků. Proto jsou tato slova o to závažnější.

Mnozí běženci byli ohroženi na životě, ať už bezprostředně v důsledku násilí a válečných akcí, nebo v důsledku bídy. Mezi nimi jsou však také tzv. „ekonomičtí uprchlíci“, kteří sami v ohrožení života nebyli, ale jdou za vidinou lepšího života. Jelikož proud uprchlíků se nedá důsledně kontrolovat, přimísí se do něj také lidé s nekalými úmysly, kteří přicházejí svým „hostitelům“ škodit, přicházejí ničit, zabíjet a šířit strach. Události minulého roku to potvrzují.

V naší zemi zatím nemáme tolik zkušeností s integrací velkého množství migrantů ze zcela odlišných kultur, jako je tomu v sousedním Německu. Nicméně je můžeme brzy získat a měli bychom na to být připraveni abychom jako Boží lid v této věci nezklamali. Utečenci, a zvláště ti ohrožení na životě, potřebují poznat Krista. Pozorováním společnosti, kterou považují za křesťanskou, si vytvářejí svůj obraz křesťanství. Uvidí v našem postoji něco Kristovského, co by je mohlo oslovit? Nebo je náš postoj spíše odpudí? Jsme připraveni poskytnout pomoc lidem, kteří ji zoufale hledají? Pomůžeme jim najít Spasitele, který odpouští hříchy a miluje bez výhrad? Uvidí, že Boží láska má zcela konkrétní rozměr? Najdou se lidé, kteří s nimi promluví a budou ochotni jim pomoci v nouzi? Bez pohostinnosti to asi nepůjde.

Na druhé straně se naše společnost musí samozřejmě bránit před těmi, kdo by chtěli dobrotu druhých zneužívat, či dokonce se za dobro odvděčit zlem. To je ale úkolem těch, kterým Bůh svěřil správu naší země. Máme se za ně modlit, aby konali dobře to, k čemu je Pán Bůh postavil. Aby našli spravedlivé řešení, které neublíží potřebným, zabrání zneužívání pohostinnosti a účinně nás ochrání před těmi, kdo mají sobecké a zlé zájmy.

DR. HORST AFFLERBACH
PŘELOŽIL T. PALA
PERSPEKTIVE 10/2013
AUTOR JE ŘEDITELEM BIBLICKÉ TEOLOGICKÉ AKADEMIE WIEDENEST

Otváranie dverí, ale KOMU?

Erdélyi Judit

MSEJK, 2015, 214 strán

Pod názvom *Otváranie dverí, ale komu?* sa ukrývajú hneď dve knihy lekárky MUDr. Judit Erdélyi. V jednej väzbe nájdete autorkinu staršiu knihu s názvom *Alternatívna medicína vo svetle Biblie* a jej akési voľné pokračovanie s názvom *Otváranie dverí, ale komu?* Ak ste autorkinu prvú knihu nečítali, bude fajn, keď začnete práve ňou.

Obe knihy sa zaoberajú otázkou alternatívnej medicíny z pohľadu lekára a predovšetkým z pohľadu Biblie. V úvode sa autorka zamýšľa nad otázkami: Prečo ľudia v dnešnej dobe stále častejšie vyhľadávajú alternatívne metódy na riešenie svojich zdravotných problémov? Čo pre nich zdravie vlastne znamená? V skratke hovorí tiež o príčinách chorôb v živote človeka. Ďalej sa snaží zadefinovať pojmy, čo to alternatívna medicína je a na aké odvetvia ju možno rozdeliť. Alternatívna medicína v sebe zahŕňa aj užitočné metódy ako napríklad správne používanie byliniek, fyzioterapia (precvičovanie svalov a kĺbov), či zásady zdravého stravovania. Ale existujú aj mnohé nebezpečné alternatívne smery a postupy, ktoré sa nedajú vedecky zdôvodniť a spájajú sa s nadprirodzeným svetom, majú okultné pozadie.

Autorka sa snaží upozorniť na nástrahy a pasce, do ktorých sa človek neznalý veci môže chytiť. Dnešná doba je v tomto smere veľmi neprehľadná, mnohí alternatívni liečitelia sa snažia zakryť okultné pozadie svojich metód za „vedecky" znejúce výrazy alebo, čo je ešte nebezpečnejšie, ani oni sami netušia, že ich metódy vychádzajú z pôsobenia zlých duchovných síl. Autorka sa tiež podrobnejšie venuje niektorým konkrétnym liečiteľským metódam s duchovným pozadím ako je napr. joga, autogénny tréning, akupunktúra, akupresúra, Silvova metóda, homeopatia, filipínsky liečitelia, reiki atď.

Čo mňa predovšetkým v týchto knihách oslovilo a považujem to za veľmi dôležité, že autorka sa okrem štúdia jednotlivých alternatívnych smerov venuje pomerne podrobne aj základnej otázke okultizmu – čo je to okultizmus, prečo a ako sa mu vyhýbať, aké následky so sebou prináša.

Judit Erdélyi poukazuje na to, že ak nám Boh niečo zakazuje, to znamená, že to „niečo" naozaj existuje a funguje. Prečo by nás predsa varoval pred niečím neškodným, pred niečím, čo neexistuje? Dnes už niet pochýb o tom, že duchovný, nemateriálny svet naozaj jestvuje, je to vedecky potvrdené. Otázkou však zostáva, ktorej strane nadprirodzeného sveta otvoríme svoje dvere, pretože niečo také ako „duchovné vákuum" neexistuje. Buď sú nadprirodzené sily od Boha alebo od diabla, nič medzi tým. Preto treba brať duchovné sily v pozadí alternatívnych liečebných metód vážne, nespoliehať sa na to, že ja tomu neverím a preto to nebude fungovať, nemôže mi to uškodiť. Netreba dávať diablovi príležitosť dostať sa do nášho života. Ak si človek totiž začne s duchovnými mocnosťami nepochádzajúcimi od Boha, musí počítať s tým, že mu prerastú cez hlavu. Autorka to ukazuje na príklade Mojžiša a egyptských rán. Aj faraónovi muži vedeli zobudiť nadprirodzené sily, vedeli vyvolať napr. žaby, ale už ich nevedeli vrátiť späť, na to si faraón volal Mojžiša a prosil o Božiu pomoc (2. Mojžišova 7,26 - 8,4).

Jedna z ďalších dôležitých skutočností, na ktorú autorka upozorňuje, je, že nielen ľudia vyhľadávajú spojenie s nadprirodzeným svetom, ale aj nadprirodzený svet sa chce spojiť s nami. Tak, ako človeka hľadá Boh, tak ho hľadá aj diabol a snaží sa rôznymi podvodmi dostať do jeho života. Preto treba byť ostražitý, brániť sa, strážiť si srdce.

A v neposlednom rade sa autorka zaoberá aj našou úlohou byť dobrými smerovými tabuľami pre ľudí okolo nás. To si však vyžaduje poznať Boží postoj k týmto veciam a riadiť sa ním, neskúšať na sebe veci, o ktorých vieme, že sa Bohu nepáčia, pred ktorými chceme varovať ostatných.

Myslím si, že v dnešnej dobe, kedy sa vynára stále viac ochorení, na ktoré klasická medicína nestačí, sú tieto knihy dobrou orientačnou tabuľou a varovaním pred nebezpečnými rizikami. Aj keď konkrétne v druhej knihe by som ja osobne potrebovala niektoré tvrdenia viac doložiť biblickými citátmi. Pri čítaní niektorých myšlienok som si totiž nebola istá, či sú odvodené od biblických veršov, a od ktorých konkrétne, alebo ide len o názor autorky. V každom prípade však boli obe knihy pre mňa prínosom.

JANA ČÍŽOVÁ

Podvečerní zázrak

Před časem jsem s naší Lindou a Ondrou zažila něco, co mi doslova vyrazilo dech. Asi jednou týdně jezdíme na mléko k panu mlékaři, který má asi sedm krav a občas nějaké malé telátko. Děti mají z telátka velkou radost, chodí se pak na ně dívat, jak roste a je to takové naše malé soukromé ZOO.

Napsala jsem, že tam jezdíme pravidelně každý týden, ale v týdnu, o kterém píšu, tomu bylo jinak. Náš tatínek omarodil, a tak jsme si mohli dovolit jet bez malého Patrika, který zůstal doma s tatínkem. A protože jsme měli čas, než se mléko začalo vydávat, šli jsme asi kilometr pěšky od auta. To by se mi s kočárkem v rozbředlém sněhu moc nechtělo, takže jsme se pěkně prošli zimní podvečerní krajinou.

A co se nestalo? Začalo sněžit! Ale to samo o sobě není až tak bombastické, i když sněhu je poslední dobu pomálu, to uznávám. Podstatné ale nebylo to, že začalo sněžit, nýbrž jak začalo sněžit. Viděla jsem něco, co jsem ještě v životě nezažila, a to už po té naší „modré kuličce“ nějaký ten pátek chodím. Obvykle padají velké husté těžké vločky, ale sníh, který začal padat tehdy, byl jiný. Byly to jemné, jednotlivé vločky. Naprosto úchvatné. Každá byla samostatná, nespojená s nějakou jinou, ale krásná, úžasná, originální.

Měla jsem na sobě černý kabát, na kterém bílá vynikne, tak jsme si toho nemohli nevšimnout. Museli jsme zastavit a chvíli ty padající zázraky pozorovat. Každou vločku, která mi spadla na rukáv, jsme podrobně zkoumali a divili se, jak jsou všechny krásné a různé. Abych pravdu řekla, litovala jsem, že s sebou nemám nějaký malý příruční mikroskop, ale i přes to, jak byly vločky drobné, daly se pozorovat pouhým okem. To, co popisuju, jste už nejspíš ve svém životě zažili, ale pro mě to byla opravdu novinka. V tu chvíli mi to prostě přišlo naprosto nové.

Bůh je světlo a není v něm nejmenší tmy.
První Janův list 1,5

A pak jsme šli dál. Doposud se vše odehrávalo pod pouliční lampou. To je asi všem čtenářům jasné. Ale jak jsme se začali vzdalovat od lampy, zjistili jsme, že sníh, který byl pod lampou, se krásně leskne, opravdu jako drahokamy. Ale čím dál jsme šli do tmy, začal se onen lesk a jas pomalu vytrácet. Děti mě na to upozornily a ptaly se: Proč se sníh někde tak leskne a jinde ne? Vysvětlila jsem jim, že je to tím světlem. Vzpomněla jsem si na verš z Prvního Janova listu (1J 1,5), že Bůh je světlo a že v něm není nejmenší tmy. Když necháme jeho světlo dopadat na nás, na naše životy a naše skutky, když se jím a necháváme „osvětlovat“, pak se můžeme lesknout podobně jako ten sníh. Můžeme být takoví „krásní“. Když na nás jeho světlo nesvítí, tak jsme sice „bílí“, ale nejsme už tak krásní.

Tolik tedy z mého včerejšího rozjímání. Byla bych ráda, kdybychom si udržovali čistotu, podobnou té, jakou má sníh. A když snad nebudeme zrovna úplně zářit, tak ať jsme aspoň bílí, a ne rozbředlí a špinaví jako rozšlapaný starý sníh.

To přeji vám všem a hlavně zcela sobecky také sama sobě.

MICHAELA MIKUŠOVÁ

Potřebuji slovník

Myslím, že většina z nás starších, si po padesátce občas povzdechne: „Ten čas tak rychle letí...“ Všechno se stále mění, je to pokaždé jinak a tak se v naší generaci opakují slova: „To dříve nebylo“. Jdeme například do obchodu a on už tam vůbec není nebo nabízí jiné zboží.

Vedle těchto neustálých změn si také všímám, jak se mění i význam slov. Dva lidé mluví česky a každý si pod stejným pojmem představuje něco jiného. Mně to dělá problém třeba při práci s počítačem.

Například, když mě můj *počítačový kouč* zasvěcuje do tajů spolupráce s komputerem a řekne „složka“. Já jsem celý život pracovala v různých funkcích v kanceláři a složka bylo to, co se dávalo do pořadače. Tam se těch složek vešlo třeba deset a název pořadače vyjadřoval téma obsahu, např. Inventury nebo Ceníky a pod. U počítače je složka to, co si představuji pod pojmem pořadač. Nebo jiný příklad: „Vytvořte si účet.“ Já si hned představím třeba účet ve spořitelně nebo účet v obchodě a tak vím, že si musím dávat pozor, protože tam naskakují položky, které bude třeba uhradit. Jenže v případě práce s počítačem vede taková představa opět k nedorozumění. Vytvořit si účet v souvislosti s PC znamená něco jako zapsat se nebo připojit se k seznamu nějakých uživatelů, zatímco pojem „zaplaceno“ najdu v poplatku za užívání internetu.

Takových příkladů je možno uvádět víc, a to nejen v souvislosti s počítačem. Používání odlišných významů zažitých pojmů se může stát zdrojem vážných nedorozumění.

Například slovo tanec bylo v křesťanských kruzích něco neznámého a nemyslitelného. Zatímco mí vrstevníci ve škole chodili do tanečních, já nikoliv. Šlo o „náručové“ tance jako tango, valčík - zkrátka to, co vidíme v dokonalém provedení třeba při StarDance. Jenže to, co nazývají dnešní mladí „tanečníci“ tancem třeba na křesťanském festivalu UNITED se spíše podobá cvičením, která známe ze sportovní rozcvičky nebo ze Spartakiády. A tu si zase nepamatují oni. Dá se to pochopit. Žijeme v době zřejmého nedostatku pohybu, který je skutečnou potřebou člověka. My jsme nebyli výhradními uživateli MHD, aut, výtahů, nebyli jsme bez pohybu a netrávili jsme denně několik hodin u počítače, televize či s mobilem.

Když nás něco překvapí, zarazí, měli bychom si ověřit, jestli dobře chápeme obsah toho, o čem je řeč. To se týká obou stran nebo spíše všech účastníků.

Ještě něco nás provázelo většinu života a mohlo dost ovlivnit naše myšlení. Bylo to heslo: „Důvěřuj, ale prověřuj!“ Všichni jsme byli nějak podezřelí, jen se nevědělo, kdy se na to u koho přijde. To už teď nehrozí. Možná, že se teď musíme mít na pozoru jen před všelijakými „šmejdy“, ale Bůh ve svém Slově nás k nedůvěře vzhledem k sourozencům víry nevybízí.

„Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ Jan 13,35

Podle toto poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni ke druhým. Láska se nedá vydráždit, věří, je trpělivá... Bez ohledu na věk máme v pokoře pokládat jeden druhého za přednějšího (Fp 2,3) a mladí mají pokyn navíc (1Tm 4,12): *„Buď vzorem v řeči, v chování, v lásce, ve víře, v čistotě,...“* Ale pokud takovými nebudeme my „-sátníci“, tedy 50+, tak je zbytečné naše pohoršení a zdvižený prst.

„Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá.“ 1. Korintským 13,4-7

IRENA ZEMANOVÁ

Starí, mladí...

Vždy tu boli tí, čo skôr sa narodili.
Vždy tu budú tí, čo mladí sú.
Smútku stuha v srdci povieva mi,
keď sa títo spolu neznesú.

Stretol som raz tých, čo za Kristom šli cestou.
Myslel som si: Azda zhodnú sa.
Vietor odvial za priehrštie času, -
- zaslzili nad tým nebesá.

Keď sa brali preč – do iných sveta kútov.
Pritom jedli chlieb a víno pili z čiaš.
Chystali sa novú spievať pieseň,
- užívať si slasti večných krás.

Nemám na to liek, jak sláviť harmóniu.
Vie to iba Láska odveká,
za všetkých čo smrti vydala sa,
za mladého, starca, človeka.

V nej sa všetci iste dohodneme
- na alejách zasľúbenej zeme.

JÁN KUČERA

Můj synu, dej mi své srdce

Adrián v inkubátoru

Adrián hraje sourozencům na housle

Téměř osm let vlastním titul, který žel není dopřán každému a který nelze získat ani po mnoha letech studií. Stal jsem se dědečkem a jsem za to našemu Pánu vděčný. Uvědomuji si, že to byla velká Boží milost, proto bych vám chtěl přiblížit, co se při narození našeho druhého vnuka Adriana vlastně odehrálo.

Radost z narození vystřídaly obavy o život

Světlo světa spatřil v krásném jarním dni, 3. dubna 2008. Byl to kluk jako buk. Unavená, ale zářící maminka se spokojeně usmívala, když viděla malého Adriánka v náručí šťastného tatínka. Po prvních hodinách nadšení však přišla nejistota a obavy... Chlapec začal mít problémy s dýcháním a jeho stav se zhoršoval. Po převozu do Brna a po vyšetření v tamní dětské nemocnici byla stanovena diagnóza, kterou nikdo nečekal: Transpozice velkých tepen. Jinými slovy, Adriánek měl „přehozené“ hlavní tepny vedoucí k srdci - aortu a plícnici. Takže okysličená krev neustále kolovala jen mezi plícemi a srdcem, tudíž neproudila do celého těla. Bez lékařského zásahu by nepřežil.

Náročnou operaci provázela Boží milost

Nejdřív mu lékaři zavedli tepnou do srdce malinký nástroj, kterým vytvořili otvor mezi komorami, aby okysličená krev mohla provizorně kolovat po celém těle. Byl umístěn do inkubátoru s podporou kyslíku. V šestém dni života podstoupil operaci v Praze - Motole. Lékaři otevřeli hrudní koš, aby se dostali k srdíčku. Potom přestřihli obě tepny včetně několika dalších „součástek“. Tři hodiny byl napojen na mimotělní oběh, aby mohli všechno s neuvěřitelnou přesností sešít. Po šesti hodinách mravenčí práce si všichni oddechli a začala nová etapa Adriánkova života.

Krátce nato mu však praskla jedna plíce, takže mu lékaři museli propíchnout hrudník a vsunout hadičku pro další hojení. Den za dnem se jeho stav stabilizoval a naděje na přežití se stupňovala. Náš Pán byl nadmíru milostivý. Už za týden od operace si našeho malého hrdinu maminka odvážela domů.

Pohled na jizvu může vést ke vděčnosti

Zvláště v těch prvních dnech života jsem neměl ani odvahu pomyslet, že v budoucnu bude mít chlapec předpoklady žít jako ostatní zdravé děti. To, že nemůže být vrcholovým sportovcem, mu nic neubírá na možnostech žít plnohodnotný a požehnaný život. Na hrudi má velkou, docela viditelnou jizvu. Občas ho požádám: „Adíku, ukaž mi prosím tu tvoji jizvu. Buď na ni hrdý a kdykoliv se na ni podíváš, nebo někdo jiný, ať připomíná, že i Pán Ježíš měl jizvu, když mu nepřátelé probodli bok. Nikdy se za ni nestyď, ani za Kristovu oběť.“

Samozřejmě, že si Adrián nepamatuje, kolik utrpení v prvních dnech života prožíval, nemluvě o tom, že si při porodu ještě zlomil klíční kost. Přesto může spolu s námi blízkými být Bohu vděčný za bohatství každého nového dne. To, že ráno vstane, může jít do školy, může si hrát a taky cvičit na housle. A jednou, bude-li chtít, může Pána chválit krásnou hudbou, či jiným způsobem.

Vnitřní obnova srdce

Adriánovi společně s ostatními přeji, aby ho Pán Bůh chránil a vedl životem, aby kolem sebe rozdával lásku, kterou sám hojně přijímá. Rukama lékařů mu Bůh „opravil“ srdce, a mnohým dalším možná i jinou část těla, ale tu vnitřní duchovní obnovu prožíváme, když uposlechneme výzvu našeho nebeského Otce:

„Můj synu, dej mi své srdce, ať si tvé oči oblíbí mé cesty.“
Přísloví 23,26

Tuto náročnou „operaci“ podstupují obyčejně lidé při plném vědomí, vědomí své vlastní nedostatečnosti a hříchu. Své srdce odevzdávají dobrovolně a rádi, protože věří, že jim Bůh vyznané hříchy odpustí a dokáže jejich srdce uzdravit a proměnit. Věřte, že Bůh tuto důvěru nikdy nezklamal.

LUBOMÍR KUKLÍNEK

ZJEVENÍ (1. díl)

- kniha, jež činí člověka šťastným

Ulrich Neuenhausen

Blaze tomu, kdo předčítá slova tohoto proroctví, a blaze těm, kdo slyší a zachovávají, co je tu napsáno, neboť čas je blízko. Zjevení 1,3 (ČEP)

Pomůcka ke čtení a pochopení poslední knihy Bible

Impuls ke vzniku série výkladových článků ke knize Zjevení vzešel od účastníků letní biblické školy v Novém Meste nad Váhom v červenci 2015, jejímž hlavním lektorem se stal ředitel misijního a školicího střediska Forum Wiedenest, Ulrich Neuenhausen. Ten knihu Zjevení už řadu let vykládá na wiedenestské Biblicko-teologické akademii a k tématu vydal také knihu, která má už své druhé, přepracované a rozšířené vydání. Požádali jsme bratra Ulricha o svolení k překladu jeho knihy *Die Offenbarung* (přeložila Noemi Pípalová) a publikování jejího obsahu spolu s poznámkami z jeho přednášek (zpracoval Jaromír Andrýsek) v časopise Živé slovo a on s návrhem souhlasil. Předkládáme tedy čtenářům první díl série, jež se opírá o dva výše uvedené zdroje.

Krátké představení Ulricha Neuenhausena

Byl jsem pověřen vedením křesťanského centra, které zahrnuje teologickou školu, misijní dům a školicí centrum pro křesťanské sbory. V Německu máme asi 65 spolupracovníků a v misii asi 150. Za to, aby vše dobře běželo, nejsem zodpovědný ani tak já sám, jako Pán Bůh. Ode mne se očekává, že mu budu naslouchat. Moje práce mě těší a naplňuje a já jsem vděčný za to, že tam smím pracovat. Mým velkým přáním je, abychom sborům pomáhali stát se misijními sbory. V posledních letech prožíváme silněji než dříve, že se lidé obracejí ke Kristu. Zvláštním darem pro nás byla minulá mládežnická konference, kterou pořádáme o Letnicích, kde se asi 200 mladých lidí přihlásilo k tomu, že chtějí začít život s Ježíšem. Někteří se ptají: jak to děláte? A my celkem vážně odpovídáme, že nevíme. Víme však, že je to spojeno s Božím působením a Boží milostí. Proto doporučujeme modlitby, dát vše a nechat se překvapit tím, co bude konat Bůh. S manželkou Anke máme čtyři děti mezi 16 a 24 lety. Rád jezdím na kole, hraji na kytaru a čtu.

Motivace ke čtení Zjevení

O Zjevení jsem se začal zajímat na konci 80. let minulého století, kdy ve společnosti vládl strach z konce světa. Věděli jsme, že země může být atomovými zbraněmi zcela zničena, jejich cílem bylo mimo jiné i Německo. Zbrojení pokračovalo a pociťování konce světa se šířilo i mezi křesťany. Na přednáškách takzvaných „proroků posledních časů“ byly v 70. až 90. letech předkládány zčásti dobrodružné předpovědi, které se však nakonec nevyplnily.

Tyto předpovědi byly samozřejmě podkládány Biblí, především knihou Zjevení. Hovořily o světovládě komunismu, exodu Židů ze Sovětského svazu, třetí světové válce jako atomové zkáze nebo o papeži jako Antikristu - mnoho konspiračních teorií podporovalo jejich teze se zdánlivými odkazy na knihu Zjevení. Tito vykladači obyčejně rádi pracovali se symbolickými čísly (3; 3,5; 7; 10; 12; 24; 42; 666; 1000; 144.000), která pak přičítali k datu vzniku státu Izrael (např. 1948 + 7 nebo + 12) a sledovali, co se v těch letech odehrálo. Nakonec přičetli číslo 40 (40 let putování pouští) k letopočtu 1948 a byli přesvědčeni, že se v roce 1988 něco důležitého stane. Možná přijde Ježíš znovu. Před tím se však musí objevit Antikrist, takže odečetli tři a půl roku a dostali se k datu 1984. Jelikož George Orwell napsal v roce 1949 román 1984 o světě ovládaném třemi velkými diktaturami, korespondovalo to s představou křesťanů o Antikristu. Jeho příchod tedy umístili do roku 1984, zatímco příchod Ježíše do roku 1988.

V roce 1981 přišel k nám do mládeže jeden kazatel, který řekl, že se brzy objeví Antikrist a že by se mladí lidé měli učit řemeslům, která by je uživila, aniž by „nakupovali a prodávali“. Proto jsem se stal zemědělským inženýrem, což jsem využil později také v misii. Když nakonec jeden můj kamarád

během války v Zálivu dokonce psychicky onemocněl, protože se bál katastrof ohlašovaných knihou Zjevení, rozhodl jsem se v budoucnosti intenzivně zabývat otázkou, co říká sama kniha Zjevení o svých výpovědích. Od té doby mě kniha fascinovala, kladla přede mě výzvy a povzbuzovala mě. A stejně tak se vedlo i mnohým mým posluchačům.

Šťastný, kdo ji čte a přijímá

Velkým pojítkem mezi první a poslední kapitolou knihy Zjevení je zaslíbení, že jeho čtenáři budou šťastní, budou-li číst a přijímat její poselství: (Zj 1,3) „Blaze tomu, kdo předčítá slova tohoto proroctví, a blaze těm, kdo slyší a zachovávají, co je tu napsáno, neboť čas je blízko.“ a (Zj 22,7): „(...) Hle, přijdu brzo. Blaze tomu, kdo se drží proroctví této knihy.”

„Blaze tomu, kdo předčítá slova tohoto proroctví.“
Zj 1,3

Štěstí nespočívá ve správném výpočtu konce. O ten se křesťané pokoušejí už dva tisíce let a zatím se vždy mýlili. Proč? Protože si Bůh nepřeje, abychom znali „čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci“ (Sk 1,7). Vytváření časového plánu není zájmem knihy Zjevení. Je napsána, kvůli něčemu jinému než kvůli spekulacím. To si postupně ukážeme.

Zjevení je útěchou a posilou víry pronásledovaných

Jsem přesvědčen, že Pán může přijít dnes, ale nemohu garantovat, že to nebude trvat klidně i sto let. Obojí je možné, ale odpověď na otázku: Kdy se tak stane? nám kniha Zjevení nedá. Zato nám však nabízí mnohem lepší odpovědi, protože je plná povzbuzení. Zjevení se začalo naplňovat už za doby Jana. Již tehdy bylo důležitým poselstvím a povzbuzovalo čtenáře, aby je studovali a aplikovali ve svém životě.

Ostrov Patmos

Výklady a kázání obsahu knihy Zjevení by měly být posouzeny otázkou: Je tato kniha opravdu k útěše pronásledovaným, k posílení víry pochybovačům a pozváním pro nezasvěcené? Pokud výklad nevede tímto směrem, pak se obávám, že obsah a záměr Zjevení zůstane nevystižen. Spekulativní a odvážné teorie, které se nikdy nenaplnily, způsobily, že křesťané přistupují ke knize zjevení s nedůvěrou a frustrací. Navíc poklesl zájem o budoucí události a v některých společenstvích se objevila obava číst knihu Zjevení, protože už nechtějí slyšet žádné nové výpočty. Výjimku tvořily jen letopočty 2000 a 2012 z důvodů, které jsou vám asi známé. Lidé o tom psali napínavé knihy, které se sice dobře prodávaly, ale čtenáře k pravdě neposouvaly. Tu odhaluje Bible.

Zjevení činí člověka šťastným i v těžkých dobách

Zjevení vypadá na první pohled složitě a mnozí zvažují, zda knihu vůbec číst, protože jim přijde svými obrazy a viděními hrozivá, nesrozumitelná a ponurá. Katastrofické rány sužují lidstvo v mnoha kapitolách a soudy ohrožují všechny, kteří nestojí na Boží straně. Ďábel sám bojuje v nebi a na zemi proti všemu, co je spojeno s Bohem. A ti, kteří Bohu ještě věří, jsou povzbuzováni nevzdávat se ani v zajetí a v ohrožení života. Jak může tato kniha učinit člověka šťastným?

Pokud lidé propadají panice, protože se jim zdá, že předpovědi Zjevení se naplňují, pak něčemu zásadnímu neporozuměli. Zjevení nemá motivovat k vytváření zásob nebo k přebudování sklepa na bunkr pro případ války. Nechce nahánět strach. Naopak, je duchovním průvodcem k přežití pro těžké časy a konečně také vodítkem, jak přežít dokonce i smrt. Zjevení je knihou pro všechny, kteří tváří v tvář hrozbám, katastrofám, osobním těžkostem a možná i pochybnostem potřebují povzbuzení. Proto vás chci ke čtení knihy Zjevení povzbudit. Nepřicházím s biblickým komentářem, nýbrž se čtenářskou pomůckou, abyste sami porozuměli. Nebudu vykládat každý verš, nýbrž jen pasáže, které pomáhají pochopit význam Zjevení jako celku a jeho vztahu k nám, přičemž nebudou vynechána ani ta složitější místa. Věřím, že vedle informací a argumentů k diskusím načerpáte především povzbuzení a naději pro váš život s Ježíšem.

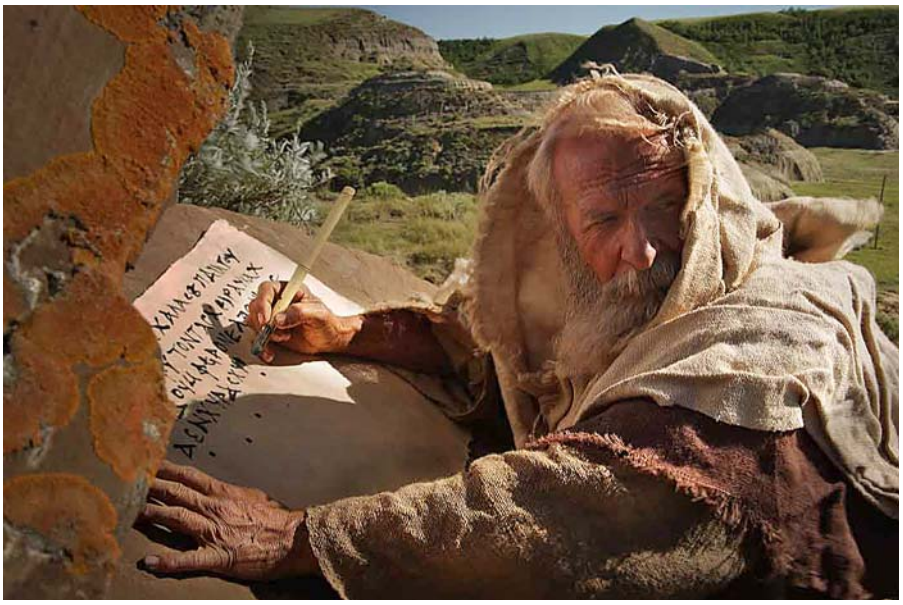

Zjevení jako apokalypsa popisuje konec světa

Pojem “zjevení”, řecky apokalypsis (ἀποκάλυψις), je prvním slovem knihy. Dle židovské tradice je tedy tímto prvním slovem nazvána i celá kniha. Kniha je zároveň představitelkou stejnojmenného žánru, apokalypsy. Jedním z rysů

toho žánru, který můžeme pozorovat v literatuře té doby, je např. touha po vysvobození z těžkých podmínek útlaku. Kdybychom si to představili pomocí diagramu s časovou osou, pak bychom na ose, představující úroveň spravedlnosti ve společnosti viděli, že spravedlnost je trvale na ústupu a lidem se vede stále hůř. Zlo narůstá a jednou Bůh řekne: „Dost!" a zasáhne přímo z nebe, aby ukončil nespravedlnost a začal nový věk (eon). Ten sice bude zpočátku dobrý, ale pak se bude také zhoršovat. Židé vzhlíželi s nadějí k okamžiku, kdy se naplní míra nespravedlnosti, aby Bůh sestoupil a zahubil všechny nespravedlivé, aby vysvobodil spravedlivé a uvedl je do svého království. Této představě se říká apokalyptické myšlení - čím je hůř, tím vyšší je pravděpodobnost, že přijde Mesiáš.

Spravedlivými té doby byli především farizeové. Byli přesvědčeni, že kritériem spravedlnosti bude tóra a proto se ji snažili zachovávat, aby byli s Mesiášem, zatímco nespravedliví propadnou peklu. Tento teologický systém byl lidem srozumitelný a zhoršující se časy byly vlastně dobrým znamením. Podobně přemýšlí i někteří křesťané. Čím horší novinové zprávy, tím dříve přijde Pán Ježíš. Lidé s apokalyptickým myšlením se těší z každého zemětřesení a tipují, kdo bude Antikristem („Putin nebo Obama?").

Zjevení jako proroctví volá k pokání a mění přítomnost

Na počátku knihy Zjevení (1,3) se setkáváme i s dalším žánrem: „Blaze tomu, kdo předčítá slova tohoto proroctví." Proroctví známe ze Starého zákona. Když prorok ohlašoval Boží soud a neštěstí, nedělal to proto, aby soud nastal, ale proto, aby přivedl lid k obrácení. Příkladem může být Jonášovo ohlašování soudu a následné obrácení Ninive. Jonáš sice přemýšlel apokalypticky a těšil se na zničení Ninive, hlavního města úhlavních nepřátel Izraele, obávaných Asyřanů, krutých válečníků. Myšlenku na jejich záhubu v Izraeli určitě každý vítal a byli by, podobně jako Jonáš, šťastní, kdyby Asyřané zmizeli ze scény. Jonáš věděl o Božím milosrdenství, ale Asyřanům je nepřál. Když se nakonec obrátili, začal Jonáš pochybovat o svém životě a žádá Boha, aby jej sprovodil ze světa. Co se z toho můžeme naučit o proroctví?

Proroctví nevysvětluje budoucnost, ale mluví o ní, aby změnilo přítomnost. Proroctví chce, aby lidé nyní činili pokání. Když prorok vstoupí do situace, která se stále zhoršuje, aby lid varoval a vyzval ho k pokání, pak se může stát, že se ta doba zlepší. Je to možné. Když se pak časy zase zhorší, přijdou další proroci, lidé se obrátí a časy se zlepší. Jako na sinusoidě, nahoru a dolů. Pokud se právě nacházíme v dolní úvrati, neměli bychom vypočítávat dobu Ježíšova příchodu a spekulovat o něm. Je možné, že přijde, ale je také možné, že se po čase ocitneme na horní úvrati vlny výše popsané sinusoidy našeho života. Kniha Zjevení je apokalypsou a proroctvím zároveň. Zjevuje, že Bůh přijde a bude jednat, ale zároveň dává člověku možnost činit pokání, takže Bůh oddálí konec.

Zjevení jako misijní kniha dává lidem šanci

Pán neotálí splnit svá zaslíbení, ale má s námi trpělivost, nepřeje si, aby někdo zahynul (2Pt 3,9). Bůh oddaluje svůj příchod, aby mohli být ještě zachráněni další lidé. Bůh lidi miluje a pokud je šance, že se obrátí, vyčkává s koncem. Zprávy z celého světa ukazují, že dochází k tak masivním obrácením, jako nikdy před tím. Dlouhodobě sledujeme probuzení v Číně, v Jižní Koreji, v posledních letech dochází k velkým probuzením také mezi muslimy. Když se v roce 1978 Ajatolláh Chomejní ujal vlády a zavedl krutý režim, zdálo se, že misie v Íránu skončila. Jenže právě v této době se obrátilo velké množství Íránců, dnes se počet věřících Íránců odhaduje na jeden milión. Ale k obrácením dochází i v jiných oblastech jako je Nepál, kde před 50 lety téměř nebyli křesťané. Dnes je v Nepálu přibližně také jeden milión křesťanů. Bůh činí zázraky v těch nejtěžších situacích. Bůh vyčkává se soudem, protože touží po obrácení lidí. To je podstata proroctví, které dává lidem šanci. Zjevení dává nám čtenářům šanci k pokání. Kniha Zjevení je misionářskou knihou. Byla napsána proto, aby lidé našli cestu k Ježíši. Na jejím konci zaznívá evangelizační výzva (22,17). Napřed dvojí: „Přijď!" a potom: „Naber vodu života zadarmo!"

Zjevení jako dopis a pozvání ke šťastnému životu

Začátek knihy Zjevení je představen jako dopis (Zj 1,4), dokonce sedm listů a sedmička je číslem úplnosti. Takže těch sedm dopisů zde představuje psaní, které je určeno všem sborům, všem církvím. Je to dopis křesťanům, který promlouvá do naší přítomnosti a jeho úmyslem je povzbuzení věřících. Jestliže se apokalypsa zabývá naší budoucností, pak se proroctví zabývá naší hříšnou minulostí - vede k pokání, a nakonec dopis se zabývá naší přítomností, aby církvi ukázal, jak můžeme žít ve zlých i dobrých dobách. Jaký je tedy úmysl knihy Zjevení, proč je to dopis určený nám. Proč je to dopis o budoucnosti? Proč je to pozvání k pokání a změně? Jaký je záměr knihy Zjevení? Co od nás kniha Zjevení očekává? Co v nás chce vypůsobit? Čeho chce v našem životě dosáhnout? Chce nás učinit šťastnými! Každého, kdo ji „čte, slyší a zachovává" (Zj 1,3), prohlašuje (*makarios*) blaženým a šťastným. A co dnes dělají lidé? Mají strach číst, zmocňuje se jich panika, bojí se budoucnosti. Jenže záměr knihy

Zjevení je opačný - jde jí o to, abychom byli šťastní. Abychom jejím čtením získali více víry, větší důvěru v Boha a větší radost. Abychom prožívali uvolnění a více odvahy na cestě s Bohem, více vnitřní i vnější svobody. Abychom byli přesvědčeni, že Bůh je s námi a především, abychom neměli strach z Antikrista. Kniha Zjevení nám dodává odvahy (22,7): „Blaze tomu, kdo se drží proroctví této knihy."

Zjevení jako odhalení bezmocnému starci

Jan, který se již v prvním verši sám představuje, je buď jedním z apoštolů, nebo přímým žákem jednoho z apoštolů. To se však s jistotou ze Zjevení vyčíst nedá. V tradici církevních otců se nachází několik výpovědí, které vychází z toho, že autorem knihy je apoštol Jan. Kdysi byl mezi dvanácti Ježíšovými učedníky nejmladším, nyní je starý. Knihu Zjevení píše zřejmě na začátku devadesátých let prvního století, jako poslední žijící apoštol.

Žije na Patmosu, malém ostrově ve Středozemním moři u západního břehu dnešního Turecka (1,9). Nebyl tam dobrovolně a patrně by měl na práci něco mnohem lepšího. Tertulián, jeden z církevních otců druhého a třetího století, podává zprávu, že Jan byl Římany zatčen a mučen. Potom, co zázračně přežil ponoření do vařícího oleje, byl vyhoštěn na ostrov Patmos. Zjevně z něj nechtěli udělat mučedníka, ale přesto se jej chtěli zbavit, jelikož jeho vliv na křesťanské sbory v Malé Asii byl velmi silný. Nyní je už nemůže doprovázet a přitom dopisy sedmi sborům (Zj 2 a 3) ukazují, jak moc by jeho doprovod potřebovaly. Pronásledování, falešné učení a povrchnost ohrožovaly sbory hned na třech frontách, ale zkušený a silný Jan už nemůže být při tom!

Bez obrácení nelze spatřit Krista

Jan se díval nejspíš špatným směrem, protože uslyšel hlas zezadu (Zj 1,9-11):

Jan, váš bratr, který má s vámi účast na Ježíšově soužení i kralování a vytrvalosti, dostal jsem se pro slovo Boží a svědectví Ježíšovo na ostrov jménem Patmos. Ocitl jsem se ve vytržení ducha v den Páně, a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: „Co vidíš, napiš do knihy a pošli sedmi církvím: do Efezu, do Smyrny, do Pergama, do Thyatir, do Sard, do Filadelfie a do Laodikeje."

Jaká je tedy výchozí pozice? Křesťanské sbory jsou, téměř 60 let po smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista, v hluboké krizi. Poslední očitý svědek je ve vyhnanství a Ježíš se svým Královstvím přece jen nějak daleko. První křesťané doufali, že se Ježíš vrátí ještě za jejich života a zjedná pořádek. Všichni čekali na jeho vládu, na čas míru pro církev a svět, na spravedlivé poměry a nepředstavitelné bohatství. Místo toho byl jeden apoštol za druhým zavražděn a sbory pronásledovány židovskými náboženskými vůdci i římskými vládci, zatímco falešní učitelé táhli od sboru ke sboru a šířili o Ježíši i největší nesmysly. A Jan? Ten sedí uvězněn na malém nevýznamném ostrově a nemůže jinak než si dělat starosti a přemýšlet, zda ve druhém století vůbec ještě bude nějaká křesťanská církev. Ponuré vyhlídky se Jana zmocňují a on se od nich musí nejprve odvrátit. Musí se obrátit, aby viděl Ježíše.

O to právě v knize Zjevení jde! Starosti a strachy, které se kupí v chaotickém světě, starosti o církev, která se zdá být stále slabší, osobní bolestivé zkušenosti, které nám nahánějí strach, katastrofy po celém světě, které jsou stále extrémnější, to vše odvádí celou naši pozornost směrem k obavám. Zjevení chce, abychom se obrátili a dívali se na Ježíše. Abychom porozuměli chaosu kolem nás a dívali se jinak, dívali se s nadějí a očekáváním, s novou odvahou a iniciativou. Proto mluví Zjevení o Ježíši Kristu a o nebi, a mluví o nich stále znovu.

Mezi nebem a zemí - Struktura Zjevení

V horní řadě jsou zachyceny ty obrazy, které popisují nebe. Kniha Zjevení používá výjevy, které byly v tehdejší době srozumitelné: trůnní sál a chrám.

Ve spodní řadě jsou vyjmenovány popisy událostí na zemi: rány, které postihnou zemi (7 pečetí, 7 polnic, 7 misek), a pak i důvod těchto ran (drak a dvě šelmy, babylonská nevěstka).

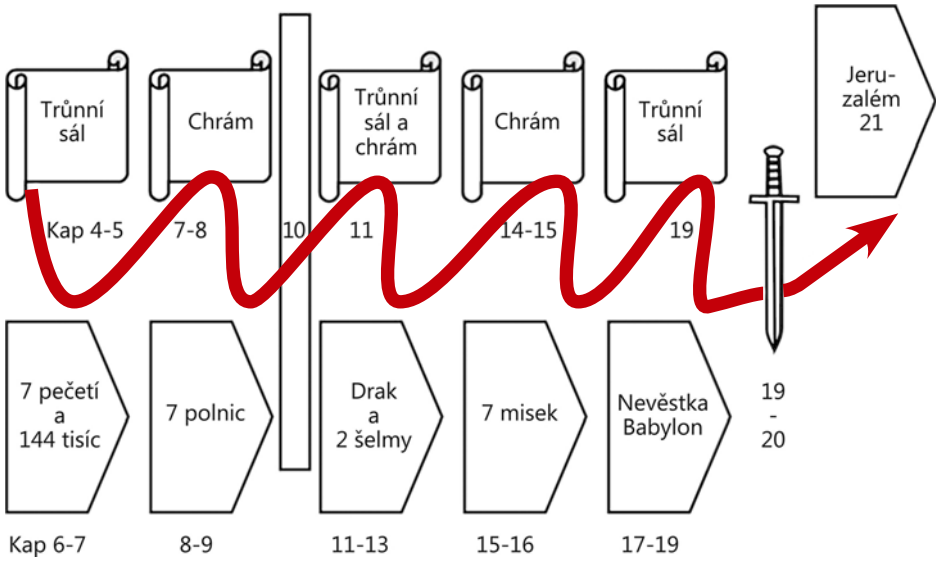

Červená linie uprostřed objasňuje, že pohled Zjevení se pohybuje stále tam a zpět, seshora, tedy z nebe (Zjevení 4-5), dolů na zem (Zjevení 6-7), poté znovu nahoru (7-8) a dolů (8-9) a tak dále. Zjevení má v úmyslu spojit události na zemi s perspektivou nebe. Vysvětluje nám, proč je tato země sužována pohromami, proč se zloba může rozšiřovat a že jí bude jednou definitivní konec. Vysvětluje, proč Bůh vyčkává, než nastolí vládu míru Ježíše Krista. Pomáhá nám věřit, že naše modlitby jsou vyslýchány, i když se chaos šíří dál. A dává nám zcela praktický návod, jak můžeme v chaosu zůstat blízko Ježíše.

V kapitolách 19 a 20 poté přichází nebe na zem a v kapitolách 21-22 přicházejí nové nebe a nová země.

Z KNIHY A Z PŘEDNÁŠEK ULRICHA NEUENHAUSENA ZPRACOVALI NOEMI PÍPALOVÁ A JAROMÍR ANDRÝSEK

Do nebeského domova odišli

Viera Lužová a Mária Arvaiová

Často sa stretávame so správami, v ktorých oznamujú príbuzní odchody svojich blízkych. V krátkej dobe po sebe odišli do nebeského domova z nášho zhromaždenia v Modre dve sestry, Lužová a Arvaiová. Dobré spomienky mám na obidve.

Viera Lužová

Sestra Viera Lužová sa narodila 26. januára 1922 ako dieťa veriacich rodičov v dome, v ktorom bolo dlhé roky zhromaždenie. Ľudia v tomto dome dostávali duchovný pokrm, slovo Božie, ale aj fyzický chlieb. Svedectvo ovocia dobrých skutkov, pretože brat Macků bol pekár a v dome mal pekáreň. Taktiež sa v ich dome nezabúdalo na pohostinnosť.

Nedá mi nespomenúť, i keď som bol malý, že môj otec mal túžbu kúpiť dom, v ktorom by mohlo byť zhromaždenie. Našiel dom, ktorého cena bola dvestopäťdesiat tisíc (v starej mene) a on mal v hotovosti dvesto korún. Vložil túto záležitosť do Pánových rúk. Išiel sa poradiť so starším zboru bratom Mackom a on so svojou dcérou Vierkou požičali môjmu otcovi celú sumu peňazí na zakúpenie domu. Keď chcel otec, aby urobili nejakú zmluvu o pôžičke, brat Macků prehlásil: „Bůh nám je svědek." To bola celá zmluva. Z milosti Božej otec mohol celú sumu splatiť.

Sestra Lužová nás dlhé roky sprevádzala pri piesňach hrou na klavíri. Viedla besiedku, do ktorej som pred šesťdesiatimi rokmi chodil, učili sme sa biblické príbehy a veršíky z Biblie. Niektoré piesne mi zostali v pamäti dodnes. „Pohleď na nebeský oceán, milión hvězd kde pluje, Hospodin jediný světa Pán všechny je opatruje." „Má Pán Ježiš má mňa rád, v Písme svätom dal to znať." „Pán Boh sa každému do srdca díva, vidí, kto hnev nebo lásku tam skrýva..." A veľa ďalších.

Pri návštevách, keď ležala na posteli, to, čo ma naučila ako chlapca, mohol som jej teraz zaspievať. Svoju starobu prežila so svojím synom Petrom. Odišla do nebeského domova vo veku 92 rokov 3. novembra 2015.

Mária Arvaiová

Sestra Mária Arvaiová prišla z Maďarska na Slovensko so svojím manželom v roku 1947 do obce Nesvady. Navštevovala zbor Bratskej jednoty baptistov. Svojím spevom sa zúčastňovala v speváckom zbore. V roku 1999 prišla bývať k svojej dcére Márii Bartošovej do Modry. Radostne spievala o svojom Spasiteľovi.

Neskoršie, keď pre slabosť tela nemohla chodiť do zhromaždenia, čítala slovenskú i maďarskú Bibliu a ďalšiu duchovnú literatúru. Pri návštevách

rada spomínala na svoje detstvo a ako ju Pán ochraňoval a sprevádzal po celý život. Verne očakávala na svojho Pána. Bola veľkou modlitebnicou.

Veľmi ťažko sa dá opísať radosť a pripravenosť k odchodu do nebeského domova. Pri poslednej návšteve už nevládala rozprávať. Keď som ju pohladil po vlasoch, otvorila oči a na ten úsmev nikdy nezabudnem. Pre mňa to bola kázeň bez slov. Akosi viac som si uvedomil slová 23. žalmu: „Aj keby som išiel dolinou tône smrti nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou." Ona tým údolím práve prechádzala s vedomím, že ju sprevádza ten dobrý Pastier Pán Ježiš Kristus. Jej úsmev mi pripomenul pieseň: „Z nebeských nádherných výšin usmieva sa nežná tvár. Keď si už úsmev ten zrela, duša, či väčší chceš dar?"

Mária Arvaiová sa už stretla s tým, ktorému verila, na ktorého očakávala, pri ktorého nohách sedávala ako biblická Mária, o ktorej povedal Pán Ježiš: „Mária si vyvolila dobrú stránku, ktorá nebude odňatá od nej." Pán daroval sestre Arvaiovej tu na zemi 97 rokov života. Posledných 17 mesiacov v domove sociálnych služieb ELIM vo Zvolene. Odišla do nebeskej vlasti, po ktorej tak túžila, 8. januára 2016.

ZO SPOMIENOK RUBENA ČÍŽA

Za bratom Ladislavom Szorádom

Pred Vianocami 2015 si Pán povolal k sebe brata Ladislava Szoráda z Prievidze vo veku požehnaných 94 rokov.

Brat Szorád ako štrnásťročný prišiel slúžiť na ranč do rodiny Juraja Kučeru v Semer-potoku pri Šahách. Bývalo tam už pravidelné zhromaždenie bratského zboru. Písali sa tridsiate roky minulého storočia. Mladý Ladislav tam prijal Pána Ježiša Krista za svojho osobného Spasiteľa a verne mu slúžil až do konca. Najskôr v Nitre a potom v Prievidzi. Bol známy ako mnohoročný organizátor konferencií Kresťanských zborov na Slovensku a verný Boží sluha. Nech je požehnaná jeho pamiatka.

Potřeba služby evangeliem v domovech pro seniory

V České republice žije v domovech pro seniory přibližně 50 tisíc lidí. S politováním musíme konstatovat, že v 80 procentech uvedených domovů není poskytována služba evangeliem. Myslí se tím bohoslužby, biblické hodiny nebo jakékoliv duchovní povzbuzení Božím slovem, písní či svědectvím. Už sám fakt je pro církve a i jednotlivé křesťany výzvou.

Potřeba duchovního ukotvení v závěru života

V domovech pro seniory žije generace lidí, kteří měli ve svém produktivním věku přístup ke zvěsti evangelia značně ztížený. Přesto nebo právě proto jsou pro Pána Boha nesmírně důležití a vzácní. Naším úkolem je přinášet Boží lásku lidem, kteří prožívají poslední etapu svého života a často je tíží osamělost a oddělení od blízkých, musí se vyrovnávat se zdravotní, fyzickou i psychickou zátěží. Smiřují se s vlastní minulostí i výzvami nové změněné přítomnosti. Právě v tomto období je jim možno pomoci prohloubit a upevnit jejich duchovní život. Pán Ježíš vybízí své následovníky ke službě (Matouš 9,36-38):

Když se díval na zástupy, byl pohnut soucitem k nim, protože byli ztrápení a zmatení jako ovce bez pastýře. Tehdy řekl svým učedníkům: „Žeň je obrovská, ale dělníků málo. Proste Pána žně, ať vypudí dělníky na svou žeň.“

Materiální péče nenahradí tu duchovní

V domovech pro seniory jsou zástupy lidí. Stejně jako v době, kdy působil na zemi, tak i dnes je Ježíš Kristus pohnut soucitem k těmto lidem. Senioři jsou ve společných domovech často duchovně ztrápení a zmatení. Jsou jako ovce bez pastýře. Materiální péče, která je často na velmi dobré úrovni, duchovní péči nenahradí.

Starší člověk přestěhovaný ze svého prostředí do domova pro seniory vnímá, že vstoupil do poslední etapy života. O to větší bývá jeho potřeba naděje, jež přesahuje hranici smrti. Dotek Boží přítomnosti a duchovní prožitek zprostředkovaný zvěstováním Božího slova mu tuto naději může zprostředkovat. Člověk, který uvažuje o odchodu z tohoto světa a nemá jistotu spásy, který své mládí a aktivní život prožil v ateistické společnosti reálného socialismu, se musí vyrovnávat s realitou závěru života.

Evangelium a realita odchodu

Někteří rezignují, někteří se však přibližují k Bohu a snaží se ho lépe poznat. Vnímají citlivěji omezenost a dočasnost tohoto světa. Víra jim pomáhá hledět do budoucna s důvěrou. Senioři mají obyčejně víc času na uvažování o životě, a to jak o tom pozemském, tak i o realitě, která nastane po odchodu z tohoto světa. Mnozí mají silnou potřebu pastorace. Potřebují pastýře, kteří by je vedli ke spáse, která je v Ježíši Kristu. Při službě evangeliem seniorům vzniká na společných shromážděních prostor pro působení Ducha svatého, který lidi usvědčuje z hříchu, proměňuje lidské nitro a dává naději v životě s Kristem (Lukáš 10,2):

„Žeň je obrovská, ale dělníků málo. Proto proste Pána žně, ať vypudí dělníky na svou žeň.“

Nedostatek dobrovolných spolupracovníků

Hlavním problémem služby evangeliem v domovech pro seniory je nedostatek pracovníků, a to jak profesionálních kazatelů, tak dobrovolných laických kazatelů, hudebníků, zpěváků a dalších služebníků, např. sester a bratří pro různé rozhovory apod. Proto je třeba pro zvěstování evangelia v domovech pro seniory, podle evangelia Matouše a Lukáše, vyprosit pracovníky a připravit je k této službě. Tato služba (ta žeň) je Boží dílo a Pánem žně je všemohoucí Pán Bůh. Naším úkolem je vytvářet prostor pro práci Ducha svatého. Hledají se dobrovolníci, kteří by se ujali práce v domovech pro seniory.

Nabídka pomoci zkušeností a radou

Místní skupiny České evangelikální aliance v Třinci a v Českém Těšíně jsou ochotny poradit jak vstoupit v jednání s vedením domovů a jak tuto službu v místních podmínkách sborů organizovat. V uvedených městech se církve střídají ve vedení bohoslužeb resp. biblických hodin. Každý týden slouží jedna církev. Službu slovem konají jak kazatelé a pastoři, tak i dobrovolní kazatelé včetně hudebníků z řad členů sborů, kteří na setkáních vystupují. Na níže uvedené kontaktní adrese najdete informace, jak službu v domovech seniorů zahájit a provozovat.

S úctou

ZBYŠEK NIEMIEC
TEL.: 608 830 717
E-MAIL: EXPOINFO@CENTRUM.CZ

Pavel Bartulec v domově Sosna

Už nie

Sto ráz, tisíc ráz
som si dával záväzky:
– Už nie tak, Satan!
Už s tým zlozvykom prestanem.
Dva, či tri dni sa mi to darilo.
Potom som bol tam, kde aj predtým.
Možno aj ďalej…

Svätý Duch mi nedal spávať
a dobre, že bolo tak.

Zas prišlo nejaké výročie
a ja som si dával záväzky…
a zas nebolo síl, aby som ich plnil.
Až som to vo vlastných silách dotiahol
do úplnej rezignácie.
Zaplakal som nad toľkou beznádejou
a stal som sa stromom,
ktorý mohol Hospodin právom vyťať.

Potom som z najhlbších temnôt poroby
a vlastnej nemohúcnosti volal k Bohu.
A so slzami vyznávania
som sa bezvýhradne
odovzdal do rúk nebeského Záchrancu.

Už som si nedával žiadne záväzky,
iba som si v duchu spieval pieseň
Júlie Hausmannovej:
– Ó, vezmi ruky moje
a veď ma sám…

Do pochmúrneho rána
sme vykročili dvaja.
Môj Pán a ja.
A Svätý Duch bol s nami tiež.
Aj nebeský Otec bol s nami.
Satanovi som povedal definitívne NIE!
A bratom som sa pokojne pozrel do očí.

Pán povedal svoje mocné:
– Už NIE, Satan!
A ja som v Jeho sile – nové a nové kroky –
na ceste hore.

JÁN KUČERA
PROJEKT 2000 (UPRAVENÉ)